

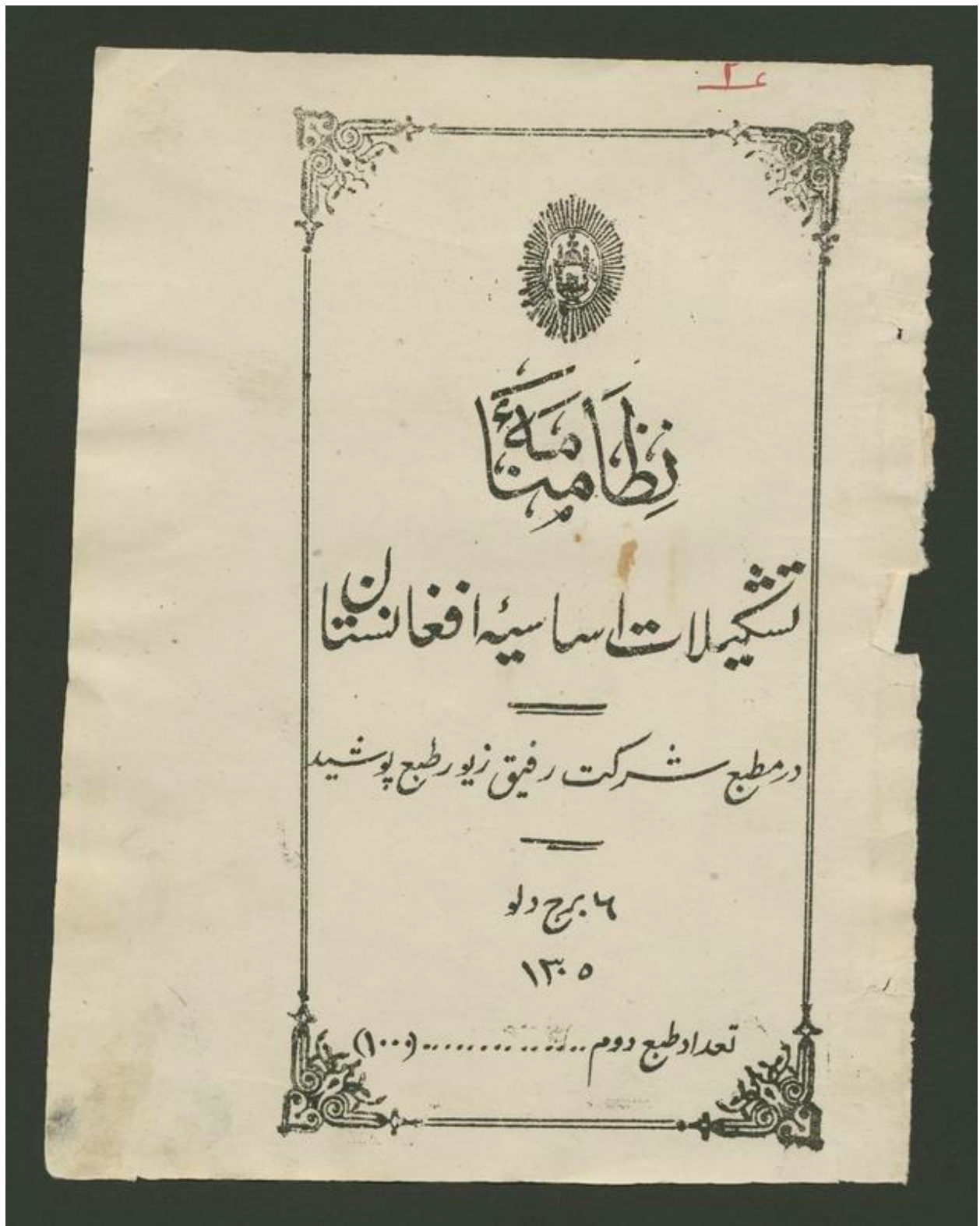

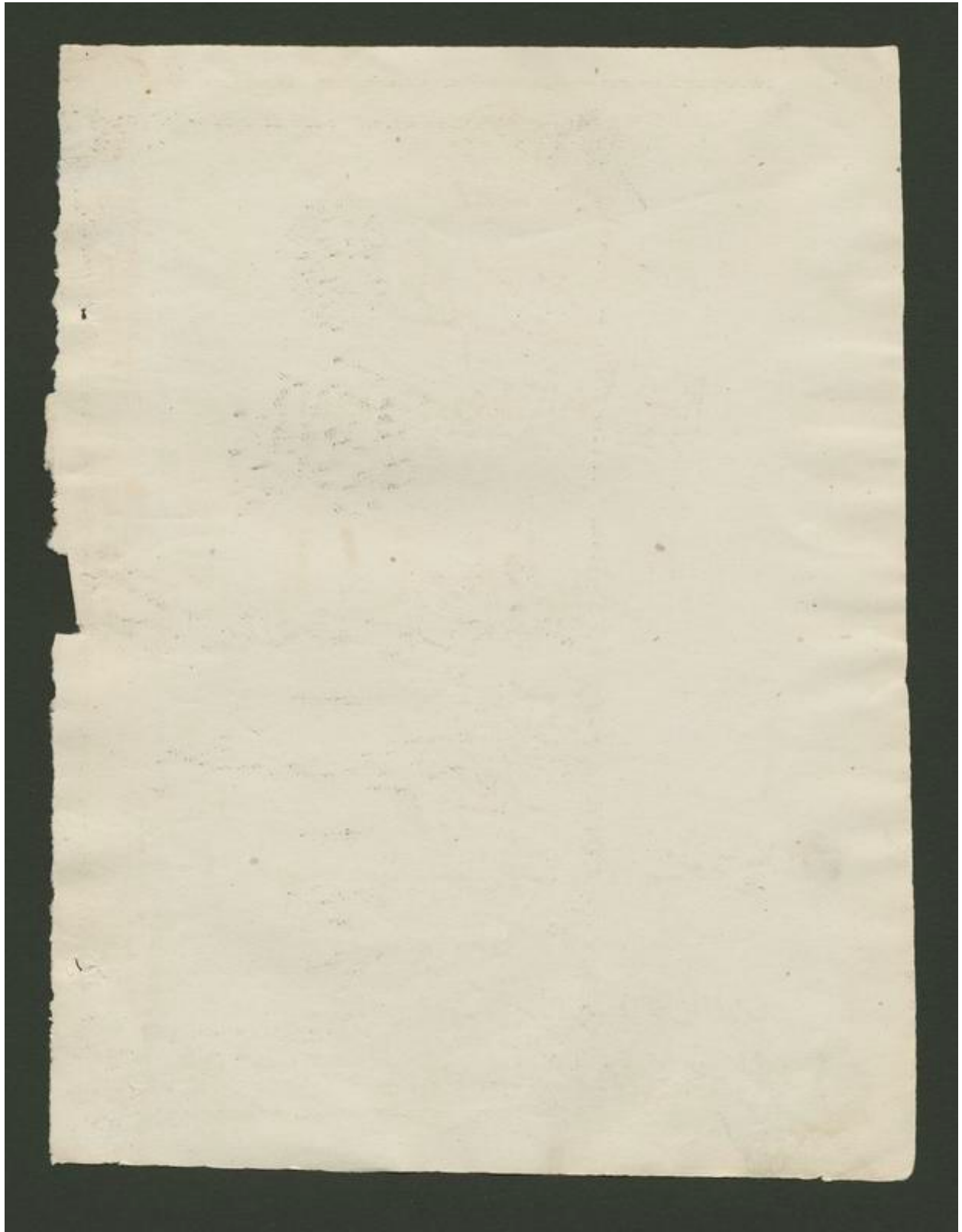
This is a PDF version of an item in New York University's Afghanistan Digital Library (<http://afghanistandl.nyu.edu/>). For more information about this item, copy and paste the "handle" URL above into a web browser.

When referring to or citing this item please use the "handle" URL and not this document or the URL from which you downloaded it.

All works presented on New York University's Afghanistan Digital Library website are, unless otherwise indicated, in the public domain. The images available on this website may be freely reproduced, distributed and transmitted by anyone for any purpose, commercial or non-commercial.

NYU Libraries, Digital Library Technical Services, dlts@nyu.edu

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
نظام مباحثه کماله سید الشهدا

باب اول

هَيْدَتِ اَدْلَا

مقدمه

قاعده

(۱) - در افغانستان وظیفه اداره حکومت مفوض است

بهیئت وزراء اداره مستقله

(۲) - وزراء در هر وقت که تفتیش اجراءات و احوال بامورین

شعب منسوبه وزارت خود را لزوم بهیئت مخصوصه

کتابخانه مجلس شورای ملی
تبریز
شماره ۱۰۰۰

عرض نمایند تا بقرار قاعده (۳) بهیئت تقیثیه

تعیین و اعزام شوند.

(۳) - برای تقیثش احوال عمومیه امورین و قافوقایک

تقیثیه بموجب عرض وزیر یا باراده سینه اعزام میشود

رئیس و دو نفر اعضای احوال و دو نفر از طرف قریب

همایونی انتخاب گردیده و باقی اعضای آن از

طرف وزیر و یا مدیر مستقر تعیین میشوند.

مفتشین موافق بنظامنامه جداگانه مخصوص خود

کار میکنند.

*

*

*

فصل اول

(مبدأ اداره مرکزیه)

(۴) - اداره مرکزیه مرکب است از وزارت با و اداره کلانتریه

(۵) - وزارت بر وجه ذیل میباشد :-

اول وزارت حربیه

دوم :- = خارجیّه

سوم :- = داخلیّه

چهارم :- = عدلیّه

پنجم :- = مالیّه

ششم :- = معارف

هفتم :- = تجارت

هشتم :- = ریاست شورای دولت .

(۶) - اداره مستقله طبیه مانند دیگر وزارت برای

راست در حضور شرف همایونی مسئول شناخته میشود.

*

*

*

وزارت حربیه

(۷) - وزارت حربیه امور است باجر امور عسکریه افغانستان

چون زیر حربیه امور بزرگ عسکریه سیاست عامی منصب

قطعات عسکریه در تحت امر مشارالیه رفتار نمایند.

وزارت حربیه مرکب است از دو امر ذیل :-

(۱) - اداره ارکان حربیه عمومی.

(۲) - محاکمات

(۳) - مدیریت امور شخصی.

(۴) - معاشات و لوازمات.

(۵) - سرحدات.

(۶) - طبیه.

(۷) - سرکاتبیت مکتوب.

(۸) - اوراق.

(۸) - مدیریت آیینخانه عسکریه نیز بوزارت حربیه مربوط است

(۹) — دائرہ ارکان حربیہ عمومیہ و وظف است بہ شکلات مختصہ

و سفریہ اردو عسکری و باخبری احوالات داخلہ و

اردو باخارجہ بمجوار افغانستان و ترتیب تعلیمات عسکریہ

(۱۰) — دائرہ محاکمات بہ تدقیق و تصفیہ امور جزائیہ عسکریہ امور است

(۱۱) — کافہ معلومات اخلاقیہ و تربیہ و خدمات و احوالات خصوصاً

منصبران و تجویز اکمال تعداد سپاہیان متعلق بہ

امور شخصیتہ میباشد

(۱۲) — مدیریت معاشات و لوازمات بنطارت اکمال

لواقص معاشات و تجهیزات عسکریہ افغانستان

و تعیین تخصیصات سالانہ بودجہ عسکریہ و وظف است

(۱۳) — مدیریت سرحدات بہ امورات تعلقہ سرحداتی است

(۱۴) — مدیریت طبیہ بہ امور حجتہ انسانیہ و حیوانات عسکریہ

افغانستان مکلف میباشد

(۱۵) — سرکاتبیت کتب و اوراق بروفق نظامیہ و خصوصاً

آن ایفا و وظائف نمایند

(۱۶) — در ایالت کابل و ولایات و حکومت‌های اعلیٰ بقده

لزم قطعات عسکری بنام قول اردو و فرقه و غده
مستقل موجود است.

ازین قطعات عسکری در حکومتها و سرحدات و دیگر
مواقع از روی اهمیت یک یک مفروضه عسکری
تقسیم و مقرر میشوند.

(۱۷) — رئیس ارکان حربیه عمومیه و رئیس دائره محاکمات

و جمله ارکان عسکریه و قوماندهای لوا و فرقه و قول اردو
و دیگر کتب حربیه بالذات از طرف اشرف شاهانه
انتخاب و تعیین میشوند.

(۱۸) — مدیران دوائر مرکزی و وزارت حربیه و امران عسکریه

از طرف وزیر حربیه انتخاب و منظور می‌شوند و شاهانه مقرر
میشوند و رضا بطان عسکریه مطابق نظامنامه ترفیع منصوب
عسکریه از قوماندهای حربیه انتخاب از طرف وزیر حربیه
منظور می‌مایند و خرد رضا بطان عسکریه مجلس قطعات

عسکری ولایات و حکومتیهای اعلیٰ انتخاب و منظور می
 فرماندان های مشوبه شان مقرر میشوند .

در خصوص ترفیع رتبه های صاحب منصبان بمقتضای
 رسیدن طلبه کتب حربیه حسب نظامنامه مخصوص
 از طرف وزیر حربیه عرض و از حضور اعلیٰ حضرت بمایونی
 منظور فرموده میشوند .

(۱۹) — در وزارت حربیه زیر ریاست وزیر حربیه یک
 مجلس عسکری متقدّم میشود رئیس ارکان حربیه و رئیس
 محاکمات و مدیران دوائرو سرکاتب مکتوب اعضا
 مجلس مذکور هستند . درین مجلس امورات
 عسکری بحث و مذاکره میشود .

(۲۰) — امور سفربری و تنظیم و تسبیح اردوی بهائیون
 و صورت اجرای معاملات اخذ عسکری مطابق
 بنظامنامه مخصوصه آن اجرا شود .

—○○○○○○○○—

تفصیلات احاطه بر این

وزارت خارجیه

(۲۱) — وزارت خارجیه امور است بدویر مناسبه

افغانستان بادول اجنبیه دارد.

سفر و خبرال قونسلها و قونسلها یکدیگر از افغانستان خبر و مکتوبات

اجنبیه امور است و اندکجه در زیر امر وزیر خارجیه میباشد.

مخبرایک در میان حکومت افغانستان و سفرا و مأمورین سایر

اجنبیه که در مرکز سلطنت میباشد مبادله میشود و خاص بط

وزارت خارجیه اجرا میابد و کافیه مناسبات رسمیه دولت که

بامفاریتها بوقوع میآید از طرف وزیر خارجیه اداره میشود.

(۲۲) — وزارت خارجیه مرکب است از شاریت و دو ائز ذیل:

(۱) — مستشاریت.

(۲) — مدیریت شعبه ایرانی، عثمانی، بخاری، خیمه، عرب، مصر

(۳) — ترکستان، روس، چین، جاپان.

(۴) — هندوستان، انگلستان و اروپا.

(۵) - مدیرت شرف و دارالترجمه .

(۶) - در اوراق .

(۷) - محاسبه .

(۲۳) - مدیر ترجمه مشغول است با امور سیاسی و فرهنگی محلی که با آن

متعلق است و در ادراک و محاسبه بر وفق نظام مخصوص ایفا و طائف می نماید .

(۲۴) - سفر افغانی که بدولت خارجی میروند و مشاور وزارت بالذات

از طرف علم حضرت مایونی تعیین میشوند و ایران وزارت خارجی

و جنرال قونسلها و قونسلها از طرف (انجمن انتخاب مورین خارجی)

انتخاب و منظور می شوند و شایسته مقرر میشوند .

معاونان و سرکاتهای و کاتهای وزارت و سفارت

و دیگر امورین خارجی با انتخاب (انجمن انتخاب مورین خارجی)

بتصدیق وزیر خارجی تعیین میشوند .

برای انتخاب مورین خارجی بزرگ ریاست وزیر خارجی

یک (انجمن انتخاب مورین خارجی) موجود است اعضای

انجمن مذکور مشاور و مدیران وزارت خارجی میباشند .

تکلیف است این را به
عالمی قایل
و
تکلیف است این را به
عالمی قایل

وزارت داخله

(۲۵) — وزارت داخله امور است با امور ملکیه افغانستان

والی کابل و جمیع نایب حکومت و حاکم با اعلیٰ در امور داخله
کاملاً در زیر امر و سرپرستی میباشند.

(۲۶) — در وزارت داخله مدیریتت امورین، مدیریت عمومی

نفوس، مدیریتت پوسه و تلغراف و تلفون، مدیریت

سرکاتبت مکتوب، سرکاتبت محاسبه، سرکاتبت اداری

موجود است. مدیریتت شتخانه ملکی نیز وزارت داخله مربوط است

(۲۷) — والی کابل و نایب حکومت و حاکم با اعلیٰ و حاکم با کلان بالذات

از طرف اشرف پادشاهی انتخاب تعیین فرموده میشوند.

(۲۸) — مدیران وزارت داخله و حاکم با اعلیٰ درجه اول و دوم در

(انجمن انتخاب امورین داخله) انتخاب از حضور مبارک

پادشاهی اموریت شان منطور میشود.

(۲۹) — سرکاتبت مکتوب، و سرکاتبت وراق وزارت و حکام

مجلس شورای ملی افغانستان

درجه سوم از طرف (انجمن انتخاب امورین داخلیه)

انتخاب و از طرف وزیر داخلیه منظور میشوند.

(۳۰) — سرکاتب های مکتوب نویسی والی کابل و نائب حکومت

و حاکم های اعلی و کاتب های تحریرات حکومتها بنا بر قرار داد

مجلس های مشوره مرکز حکومتها و غنوبه خودشان

انتخاب و از طرف خود آنها مقرر میشوند و علاقه

دارد با مجلس های مشوره ولایات و حکومتها

اعلی انتخاب میشوند لکن تقدیم در قهای

انتخاب شان بوزارت داخلیه و در آن

خصوص حاصل کردن منظوری وزیر داخلیه

ضروری است.

(۳۱) — (انجمن انتخاب امورین داخلیه) در تحت ریاست

وزیر داخلیه منعقد میشود.

(۳۲) — مدیران و سرکاتب مکتوب نویسی وزارت داخلیه

اعضای انجمن مذکور میباشند.

وزارت عدلیه

(۳۳) در افغانستان برای تنظیم گردانیدن امور عدلیه و قوه

النضایه وزارت عدلیه امور است.

(۳۴) وظایف وزیر عدلیه از قرار ذیل است:

اول: نگه داشتن و محافظت وظایف اموری که محاکم عدلیه

و قوه النضایه افغانستان باینچکس بکار می

موظف نشان جبراً اجرا و مداخلت کرده توانند.

دوم: نگه داشتن ایضا وظایف قضایه و عموم اموری که محاکم عدلیه و النضایه

سوم: راه نیافتن قضایه قبیله در وظایف اموری که محاکم عدلیه

چهارم: نظارت کردن بر اینکه کسی که از طرف دولت اجازه

قضایه نداشته باشد باید وظیفه قضایه اجرا نمایند

پنجم: نگه داشتن کردن بر اینکه هیچ دعوی در محکمه با بجا اتعویق نماند

ششم: نظارت نمودن بر اینکه هیچ کی از محکمه ای که عدلیه

لحاظ شخصیت و قومیت و جنسیت و دین مذموم

کرده شود و در حقوق بالمساوات فیصله احکام شرعی

و سیاستی و تجارتی اجرا گردد.

بهفتم: نظارت که در تنسیق و تنظیم غذاها و کتوالی

و افراد پولیس ایالات و حسن ایفا و معاملات

داخله نشان در دائره نظامات دولت.

(۳۵) - در وزارت عدلیه هیئت عالی تمیزی و ریاست کتوالی

مدیریت امورین، سرکاتیت محاسبه سرکاتیت

تحریرات، سرکاتیت اوراق موجود است.

(۳۶) - رئیس هیئت عالی تمیزی و رئیس کتوالی و فرماندهان

غذ و کندکهای کتوالی و قاضیهایی محکمه های مرافعه برادر است

از حضور قرین الشرف پادشاه و تیسین میشوند.

(۳۷) - مدیر امورین وزارت عدلیه و قاضیهایی محکمه ابتدایه بالانتخاب

(انجمن انتخاب امورین عدلیه) بمنظوری حضور ملوکانه منصوب

میشوند و دیگر امورین مرکز وزارت و مفتی های

محکمه های مرافعه و اولی الامر و ملوک کشراهای کتوالی

و پولیس مامورین بلدیہ از طرف انجمن انتخاب مامورین علیہ

انتخاب منظور می وزیر عدلیہ تعیین میگردند.

مفتی نامی محکمہ نامی ابتدائیہ و کاتب نامی محاکم ابتدائیہ

و طرفه و ہیئت محکمہ نامی اصلاحیہ نائب الحکومہ گیہا

و حکومتهای اعلی و حکومتهای کلان و دیگر حکومتهای

خوردضا بطان پولیس و کو تو الی از طرف مجلس مشورہ

که در تحت ریاست نائب الحکومہ یا و حاکم نامی

اعلی و کلان میباشند انتخاب میگردند فقط و رقبا

انتخابیہ برای منظور می وزیر عدلیہ بوزارت

عدلیہ فرستاده میشود.

(۳۸): — انجمن انتخاب مامورین عدلیہ در تحت ریاست

وزیر عدلیہ انعقاد می یابد.

(۳۹): — رئیس ہیئت عالیہ تمیزیہ و رئیس کو تو الی و مدیر مامورین

و سرکاتب تحریرات اعضا (انجمن انتخاب مامورین عدلیہ) میباشند.

وَزَارَتِ مَالِیَّةِ

(۴۰) :- وزیر مالیه امور بہت بامور مالیه قاضی عموم امور

مالیہ خواہ در مرکز و یا اطراف باشند در زیر امر و زیر

مشارالیه ایفاے وظیفہ مینمایند .

(۴۱) :- در وزارت مالیه مدیریت محاسبہ عمومیہ، و مدیریت

امورین، و مدیریت مصارفات، و سرکاتب و سر

وکاتب مکتوب نویسی موجود میباشد .

(۴۲) :- مدیریت محاسبہ عمومی علاوه بر تدقیق واردات

و مصارف دولت و ترتیب نظام منامہ جمع و خرج

بیک جا کردن و تطبیق جدولہاے واردات

و مصارف سالہاے سابقہ و جستجوی منافع

جدیدہ واردات دولت امور بہت .

(۴۳) :- امورین مالیه اطراف عبارت بہت از

مستوفیہاے ولایات و سررشتہ دارہاے

مکتوبات و اسناد و اسرار و اسرار

حکومتیہ اے اعلیٰ و امورین الیہ حکومتیہ اے کلان
و دیگر حکومتیہ

(۲۶) - حسابات دولت در اداره های مالی و وزارت اطراف در
کتابهای موافق اصول و مقری ترتیب تنظیم شده است قید میشود.
(۲۷) - مدیر محاسبه عمومی وزارت مالی و مستوفیهای
ولایات و سر رشته دارهای محو قیتهای اعلیٰ براه
راست از طرف اشرف پادشاه انتخاب
و تعیین فرموده میشوند مدیران وزارت مالی
و سر رشته داران محو قیتهای کلان و خزانہ داران
ولایات و محو قیتهای اعلیٰ از طرف دانشمندان و مأمورین مالی
انتخاب و بطوری حضور شاهانه تعیین میشوند مدیر محاسبه
مرکزهای ولایات و حکومتیهای اعلیٰ، مأمورین
مالیه حکومتیهای اول و دوم خزینه داران
حکومتیهای کلان، کدخدایان و مأمورین مالی

نائب الحکومتیہا و حکومتیہا سے اعلیٰ بالا انتخاب
(انجمن مأمورین مالیہ) از طرف وزیر مالیہ منصوب
میشوند و دیگر مأمورین شعب حسابیہ مستقلہ وزارت
مالیہ از طرف مجلس مائے مشورہ ولایات و
حکومتیہا سے اعلیٰ انتخاب میشوند و قہای
انتخاب نشان بفرض استحصاال منظور می بوزارت
مالیت ترسیل میشود.

(۴۶)۔ انجمن انتخاب مأمورین مالیہ بر زیر یا مدت
وزیر مالیہ اجتماع میابد مدیر محاسبہ عمومیہ
مدیر مأمورین، مدیر مصارف، سرکاتب و ق
اعضای انجمن انتخاب مأمورین مالیہ میباشند.

* * *

* *

*

وزارت معارف

- (۲۷) :- اداره تفتیش همه کسوسات تدریسه عمومیته
 که برای تربیه و تعلیم میباشند و بهم دو امر عالی که
 خادم حفظ و حراست علم هستند بوزارت معارف
 عمومیته مفوض است با استثنای مکاتیب (صحریه)،
 و وزارت معارف مرکب است از ریاسات و دو ^{ذیل} و ^{اول} :-
 اول :- ریاست تدریسا ابتدائیه تا کیسه بنفیه تقسیم است :-
 الف :- مدیریت مأمورین و معلمین.
 ب :- تدریسات.
 ج :- تفتیش.
 دوم :- ریاست تأیید.
 سوم :- حرکت و پست و ...
 چهارم :- مدیریت تشکیلات و تنظیمات.
 پنجم :- تحریرات

هشتم: سرکاتیب محاسبه
 نهم: مدیریت خفایات و مخفی
 دهم: سرکاتیب اوراق

(۸۴) ریاست تدریسات ابتدائیه و ثانیه بر اداره و نظارت
 همه کاتب که مخصوص تدریسات ابتدائیه باشند و هم مدارس
 خصوصیه که از طرف اشخاص جمعیت و شرکتها و ملکی تأسیس
 و اداره میشود با امور است و کذا که در المصلحت و دارالمعلمین
 ریاست تدریسات تعلق دارد که مقرر میشود برای اداره نماید
 مدیریت امورین معین مکلف است با اظهار توجیه و بیان
 مناسبت تعیین و ترفیع و تطیف مفتشین تدریسات ابتدائیه و ثانیه
 و امورین معین دارالمعلمین و دارالمعلمیات و کافه مکاتب
 ابتدائی و رشیدی و اجرا کردن معاملات سجل و عزل
 و شمری شان بقدر نظامنامه جداگانه خود.
 مدیریت تدریسات مکلف است به ترتیب تقدیر
 جداول درسیه مکاتب ابتدائیه و ثانیه و تهیه کردن لوازمیکه
 بتطبیقات درسیه و نظامات و دستور العمل با دایره اعلیٰ مکاتب

تدریسات ابتدائیه و ثانیه
 و امورین معین دارالمعلمین و دارالمعلمیات و کافه مکاتب
 ابتدائی و رشیدی و اجرا کردن معاملات سجل و عزل
 و شمری شان بقدر نظامنامه جداگانه خود.

و اصول تدریس متعلق است که لک بلاحظ نمودن

امتحانات و شهادت نامه ها.

مدیریت تفتیش مکلف است بلاحظ نمودن امور تفتیش

تدریسات ابتدایه و تالیف عمومی و خصوصی مطالعه

راپورتهاییکه از طرف مدیران معارف ولایات

و مفتشین تدریسات ابتدایه و مفتشین عمومی

بوزارت میسرند بقرار نظامنامه جداگانه خود.

(۴۹) - دایره تشکیلات و تنظیمات امور است با یفاک

امور و معاملاتیکه با عداث و التامی مکاتب

رشدیه و دارالمعلمین و دارالمعلمیات متعلق دارد.

و موظف است با دایره تفتیش کتابخانه های عمومی

افغانستان و تدارک کردن اثاث و لوازم تدریس

جمع مکاتب بقرار نظامنامه جداگانه خود.

(۵۰) - دایره محاسبه امور است برای ایفای کافه

امور حسابیه که متعلق است بمسابرات و مصارفات

تفتیش و تدریس

اداره مرکزی و امر فرمودن حواله و تادیبه و تهیّه و اعلا
بودجه و برای ایفای تحقق و حواله آن تخصیصاتی که در
بودجه دولت مخصوص مکاتب ابتدائیّه میباشد و
برای اجرا قیود حسابیه و اصرافیه مکاتب رشدیه و
دارالمعلمین و دارالمعلمیاتها.

(۵۱) — دائره تحریرات امور سمت به ثبت و تحریر محتاجات
و مکاتبات وزیر معارف و دفتر اوراق کف است
برای اخذ و توزیع اوراق بقرار نظامنامه جداگانه خود.
(۵۲) — مدیران وزارت معارف و مدیر مکتبیه و مکاتب
سائر عالیّه از طرف وزیر معارف انتخاب و باراده
سینه طوکان نصب و تعیین میشوند.

و دیگر مدیران مکاتب ابتدائی و امورین و سر معلمین
کافو مکاتب از طرف (انجمن انتخاب امورین معارف)
انتخاب و تصدیق وزیر معارف تعیین میشوند (انجمن
انتخاب امورین معارف) بر زیر ریاست وزیر معارف

تفصیلات در اساسنامه

از مستشار و رؤسا و مدیران وزارت معارف و اوقاف و صنایع

(۵۳) - تفتیش: بهت نفر مفتشین عمومی مستقیماً تحت امر

معارف برای تفتیش کردن احوال همه مکاتب مدیران

و اموری و تعلیم مقرر میشوند. این مفتشین عمومی

مکلف هستند برای وظائف تفتیش مکاتب ابتدائیه

مرکز و ولایات و علی الخصوص برای تفتیش مکاتب

رشدیه و دارالمعلمین و دارالمعلمیات و دیگر مکاتب

تالیه بقرار نظامنامه جداگانه خود.

(۵۴) - انجمن معارف: مستشار و رئیس و مدیران و رؤسا

و مدیر معارف ولایت کابل و مفتشین عمومی تشکیل تحت

ریاست وزیر معارف انعقاد میابد. انجمن معارف

در باره جداول درسیه و دستور العمل و هر نوع لوازم

نظام و قانون راجع بمکاتب و تدریسات را که

از طرف ریاست تدریسات ابتدائیه و تالیه داده

میشود و در خصوص انتخاب کتب درسیه اجرای

تفتیش مکاتب
انجمن معارف
کابل

نذاکرات و اتخاذ مقررات نمایند.

امور تحریری بانجمن معارف را در تحریرات اداره میکنند.
(۵۵) - بیئت تألیف و ترجمه کتب در سید و مرکه و پشتو، برای

تألیف و ترجمه کتب در سید راجع به همه مکاتیب یک

بیئت تألیف و ترجمه ملحق بانجمن معارف تشکیل میشود

و از این بیئت را تشکیل میکنند از کتب در سید و پشتو

و ترکیه و دیگران ترجمه و استنباط کرده کتب در سید

ترتیب تألیف نمایند و کیفیت این یاست بانجمن مذکور را نمایند

براضبط و تدوین اصول و قواعد را پشتو و برای نقل و ترجمه کردن

کتب سید باین بان یک مرکه پشتو تشکیل میشود و این مرکه

بانجمن معارف مربوط میباشد و کیفیت این یاست انرا نمایند.

(۵۶) - با امور بیئت خیرات و مخیریم موقوف است بهواطبت

و مراقبت خیرایانکه در افتالتا بکار انداخته میشود و نیز امور

تنظیم و پیرنگی نویم فاواندیشید و مسائل ترقی الیه ایا کرد فواید از ان

وزارت تجارت

- (۵۷) - وزارت تجارت دائماً برای توسعه و تسهیل تجارت داخلی و خارجی افغانستان و ترقی زراعت و انکشاف و تخری معادن در مملکت افغانستان باید بکوشد و بکوشد.
- (۵۸) - در وزارت تجارت مدیریت عمومی زراعت و مدیریت کتب و سرکافیت امورین و سرکافیت محاسبه و سرکافیت اوراق موجود است.
- (۵۹) - مدیریت عمومی زراعت به ترقی و توسعه زراعت و انکشاف و بدخل نمودن اصول جدید زراعت در مملکت بکوشد و باید تا آنکه از زراعت بدست آید و بفهمانیدن اصول استعمال بنا بر وضعی مردم و بکوشد تا کتب علمی فلاح و به ترتیب کشت زراعات نمودن زراعت و حفر انبار جدید و تقسیم آب انبارها و حسن محافظه جنگلهای افغانستان از سر نو بسازد و بکوشد تا جنگلهای واحد است.

درخت زار با درج ارقیه با و بکند فی کایدن معادن موجود بصورت
 احسن کشف و تخری معادن جدید و اصلاح صنایع و انات امور است
 (۶۰) : معاملات مدیرانای گمرک اصول تحصیل وجوایات گمرک مطابق
 بنظامنامه مخصوص آن اجرا گردد.

(۶۱) : مدیر عمومی زراعت و مدیر گمرکها و ولایات و حکومتها اعلیٰ برادر است
 از طرف علم حضرت بایونی انتخاب تعیین فرموده میشوند. دیگر
 مدیران وزارت مدیران زراعت و ولایات و حکومتها اعلیٰ
 و مدیران گمرکات حکومتها می کلان از طرف (انجمن) انتخاب میشوند
 تجارت) انتخاب منظور که حضور نمایان منصوب میشوند.

امورین وزارت و گمرکات و سرکات بای گمرکها از طرف (انجمن)
 انتخاب امورین تجارت) انتخاب منظور می وزیر تجارت تعیین
 میگردد و دیگر سائر امورین گمرکات از طرف مجلسها مشوره ولایات
 و حکومتها اعلیٰ منتخب میشوند فقط در قهای انتخاب آنها وزارت
 تجارت تقدیم منظوری حاصل میشود.

(۶۲) : مدیر عمومی زراعت و مدیر مکتوبی لیبی و سرکات امورین سرکات تجارت
 و سرکات راقی اعضا انجمن انتخاب امورین تجارت هستند.

انجمن امورین تجارت در تحت ریاست وزیر تجارت تشکیل میابد.

دستورالعملی دولت

- (۶۳) — شورای دولت مرکز مذکور مصلحتها عمومی ملک است.
- (۶۴) — وظائف شورای دولت بدو نوع منقسم است: —
اول: تنظیمات ملک که مراد از تفسیر تنظیم هر گونه لوازم نظامیه
و علاوه کردار تغییر نمودن قواعد آن است.
- دوم: محاکمات امورین ملک.
- (۶۵) — شورای دولت در تحت ریاست یک رئیس عمومی اداره
میشود، رئیس مذکور داخل مبدت وزارت است.
- (۶۶) — سه نفر معاون اول، ثانی، ثالث، و چند نفر عضا و یک نفر
نشی و یک نفر سرکاتب بقدر لزوم کاتب بشورای دولت موجودند.
- (۶۷) — عضا شورای دولت بنام عضا طبیعی و اعضا منتخبه بر دو قسم
میشوند اعضا منتخبه آن عبارت است از نمایندگان ایالتی
که از بیرو لایت و هر حکومتی اعلی از طرف خود رعایا انتخاب
گردیده بشورای دولت فرستاده باشند.

انتخاب اعضای منجبه شورای دولتی مطابق فصل مخصوص
انتخابات اجرا میشود.

(۶۸) — علاوه بر مأمورینیکه در حین تعطیل و سبکدوشی خدمت نشان

مطابق ماده (۴۷) نظامنامه اساسی در حلقه اعضا طبیعی
شورای دولتی شامل میشوند دیگر نفری اعضا طبیعی شورا
دولت بقدر لزوم از حضور ملوکانه تعیین میگرددند.

(۶۹) — رئیس و معاونان شورای دولتی از طرف اعضا طبیعی و

اعضای منجبه شورای دولتی انتخاب و منظور می گردند
منسوب میشوند غشی شورای دولتی با انتخاب میسر اول و
منظور می گردند شانه منسوب میشود، سرکاتب و کاتبهای
شورای دولتی با انتخاب معاونان شورای منظور می گردند

(۷۰) — دو نفر اعضا شورای دولتی برپایست معاونان سوم
محکمه ابتدایه مأمورین تشکیل میکند محکمه مذکور بحاکم هر گونه
جرائم مأمورین که براه راست از حضور ملوکانه منسوب گردید
باشند مأمورین و غیر محاکمه مأمورین دو مرتبه و نه

که ترکیب جرمی از نوع جنه و جنایات گردیده باشند بحکم مذکور

افصال میابد.

(۷۱) — چهار نفر اعضا شورای دولت در تحت ریاست معاون

دوم اجتماع نموده محکمۀ مرافعهٔ ماورین تشکیل میدهند.

مرافعهٔ فیصله باینکه از محکمۀ ابتدائیهٔ ماورین از مجالس مشوره

ولایات و حکومتها اعلی و کلان صادر شده باشند وظیفه

محکمۀ مذکور است.

(۷۲) — رئیس عمومی و معاون اوّل شورای دولت بمعیت

پنج نفر اعضا شورا که در محکمۀ ابتدائیه و محکمۀ مرافعهٔ ماورین

شمولیت نداشته باشند بمعیت تمیزیۀ محکمۀ ماورین

تشکیل میکنند وظیفهٔ ریاست بمعیت مذکور را رئیس عمومی

شورای دولت ایفا نمایند.

معیت مذکور فیصله باینکه قاعده از محکمۀ مرافعهٔ ماورین

صادر میگردد تمیز نمیکند.

(۷۳) — دیگر اعضا طبعیه و منتخبه شورای دولت بصورت دائمی

تبدیلات اساسیه
در الحاق
و احوال

در تحت ریاست رئیس عمومی و معاون اول بتقسیم نظام
لائحه های نظامیه و دیگر وظائف شورای دولت ^{ظرف}
مستند.

(۷۴) — در افتاتیکه محاکمه مأمورین بنابر سیمه هیئت شورای دولت

متفقاً بدگیر وظائف شورای دولت خواهند پرداخت.

(۷۵) — هرگاه برای یک وزارت و یا یک دائره مستقله وضع کردن

یک نظامنامه لازم دیده شود لائحه همان نظامنامه از طرف

همان وزارت و یا همان دائره مستقل تنظیم یافته بشورای

دولت حواله کرده میشود شورای دولت بعد از اجراء کردن

علاوات و تعویلات لازم آن لائحه نظامیه را با فاصله

اراء مجلس عالی و زرا تقدیم میدارد. و بعد تصویب مجلس

عالی و زرا منظور می حضور نشانی نظامنامه مذکور بوزارت

معلقه آن سپرده شده دستور العمل اتخاذ میشود.

تقسیمات اینک
در لایحه
مجلس عالی
و زرا

مدیریت قلم طبیه

(۷۶) - مدیریت مستقله طبیه در امور صحیه افعال است صرف مساعی نماید.

(۷۷) - وظائف مدیریت مستقله طبیه بقرار ذیل است:

اول: - بقدر ضرورت جلب استخدام اطباء متخصصه از خارج

برای محافظه صحت عمومیه مملکت.

دوم: - کشادن یک یا چند خانه مخصوص در مرکز ولایات و محققا

آن

سوم: - تأسیس نمودن (دیسپانسرهای عمومی) یعنی معاینه

خانهای رایگان طبیبی بغرض سهولت مراجعت

ایلی به اطباء.

چهارم: - تشویقات نمودن کشادن عطار خانها خصوصی.

پنجم: - کشادن یک مکتب (قابلات) در مرکز سلطنت برای

جلوگیری واقعات مدینه که باعث قائله های

نادان در میان نسوان بعمل می آید.

تقدیرات و امور طبیه: عبد الرشید ...

ششم: تاسیس کردن یک (باقشیرپوژری خان) برای اجراء
تدقیقات خورده بینیه و استخراج کافه ادویه زرقیه یعنی

(سروم)

هفتم: بوجود آوردن یک دائره (روننگن) و یک (کیمیا
خانه مکمل) در نفس پایتخت.

هشتم: فرستادن هیئت های طبیه سیار برای محافظه صحت
انانی قریه ناد و قبا بل کوچی.

نهم: اتخاذ نمودن تدابیر نافع و دافعه برای رفع و جلوگیری
بیماری های ساریه و امراض متعدیه که در داخل مملکت
ظهور نماید.

دهم: تعیین مدت قرائتین اداره نمودن قرائتین خانی که
در وقت ظهور وبا و طاعون در ممالک مجاور بقا ط
لازم ساخته میشود.

(۷۸) - در دائره مدیریت مستقله طبیه بقدر لازم شعبه ناد در تحت
ریاست مدیر مستقل آن یک مجلس (امور صیغه) مرکب

۳۲
 از اطباء متخصّصه که در مرکز سلطنت قامت دارند برپایه
 (۷۹) تعیین غزل مدیر صحیحہ ولایات و حکومتیہاے اعلیٰ از طرف
 مدیر عمومی صحیحہ بمنظور ہی علم حضرت ہمایونی اجرا میشود تعیین
 غزل سائر امورین صحیحہ ولایات و حکومتی اعلیٰ از طرف
 نائب حکومت و یا حاکم اعلیٰ بعد از اصلاح مدیر صحیحہ محلی اجرا
 میشود.

(۸۰) امورین کہ از طرف مجلس اے مشورہ نائب حکومتیہا و
 حکومتیہاے اعلیٰ منتخب میشوند بکار اشغال گردیدہ
 اور اوراق انتخاب شان را بوزارت مربوطہ آنها میفرستند
 اگر وزارت متعلقہ آنها انتخاب اشخاص مذکور را مناسب
 بینند حکمنامہ منظوری، والا دلائل مقننہ نامظوری انرا
 نوشتہ اطلاع میدہند و انچنان اشخاص از اموریت
 غزل میشوند اما تنخواہ ایام اموریت شان داده میشود.

*

*

*

فصل سوم

(اداره و لایات)

(۸۱) — افغانستان از روی اداره بولایات و حکومتها

اعلیٰ منقسم میشود و ولایات بحکومتها

و حکومتها کلاں بحکومتها، و حکومتها بولایات، و ولایات

بقریه یا تقسیم می یابند.

(۸۲) — امر ولایت بکابل بنام والی و دیگر ولایات باسم

نائب الحکومه یا میشوند و در وظائف درین آنها هیچ

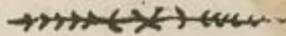
فرقی نیست ولایات و حکومتها را برای امور داخله

بلا واسطه بوزارت داخله مربوط اند.

در میان ولایت و حکومتی اعلیٰ از روی ایفا وظائف عمومی

هیچ فرق موجود نیست تنها در هر ولایت یک نائب الحکومه و در

هر حکومتی اعلیٰ یک حاکم اعلیٰ اجرا و احکام مینماید.

اَوَّلُ نَائِبِ الْحُكْمِ

(۸۳) - در هر ولایت نائب الحکومه رئیس مرجع اداره عمومیّه است
میباشد .

(۸۴) - نائب الحکومه در باره خصوصیات داخله با وزارت داخله مخبره
میکند، لکن در خصوصیاتیکه بسائر شعبات اداره عامه باشد
با دیگر وزارت مخبره نموده بگرفتن امر مذکور است اگر
نائب الحکومه موقتاً از مرکز ولایت بیرون و مستوفی و لا
از طرف او دکالت عیناً ید .

(۸۵) - در امور ملکیّه و طائف نائب الحکومه حسب ذیل است :-
اول :- اخلاق حمیده و آداب برگزیده اسلامیّه را در داخل ولایت
خود بر وجه کمال حفظ کردن .

دوم :- نظام دولت و اوامریرا که از مرکز بگیرد تطبیق و اجرا نمود .
سوم :- احوال اُمورین امور اداره ولایت را تفتیش کردن .
چهارم :- اگر یکی از اُمورین ولایت قصور حاصل شود در صورت

ثبوت آن بلا تأخیر صحیح کردن. اگر خطا و قصور امور موجب
 عزل و محاکمه اش باشد و نائب الحکوم به عزل محاکمه او
 صلاحیت داشته باشد بموافق اصول و نظام العزل و
 محاکمه او بر خاستن اگر امور خطا کار باراده سنیّه منضوب شد
 از کیفیت حال وزارت و شعاع نموده امر اجراء تحقیقات
 ابتدائیه را در باره او حاصل نمودن، اگر امور مذکور یکی
 از امور پنی باشد که از طرف کدام وزارت و یا مدیریت
 مستقافه تعیین گردیده باشد در باره او اجراء تحقیقات
 ابتدائیه نمودن تحت محاکمه گرفتن اگر مناسب ندانند موقفا
 از کار بر طرف نمود و پیمان وزارت و یا اداره مستقافه
 که بآن متعلق است اطلاع دهی نمودن داخل
 اختیارات نائب الحکوم است.
 پنجم: اگر موادی که در باره آنها حاکم یا از نائب الحکوم استیذان
 نمایند داخل صلاحیت و اختیارات او باشد در
 خصوص آن مواد امر دادن، و اگر داخل صلاحیت

۳۷
و اختیارات و نباشد در خصوص آن از وزارت متعلقه

اذن خواستن.

ششم - آن مأمورین ولایت را که نائب الحکومه نصب و تعیین شده

اختیار دارد بموافقی اصول نصب و تعیین کردن.

هفتم - در صورتیکه یک کار خارج از نظامنامه نائب الحکومه پیدا شود

هرگاه یک کار عادی و معمولی باشد آنرا خود بخود ابرار کند

و از آن بوزارت متعلقه آن اطلاع دهی کردن و اگر نه

اهمیت داشته باشد درباره آن در مجلس مشوره خود مذاکره

نموده در خصوص آن از وزارت متعلقه آن اذن گرفتن و اگر در

فرستادن جواب آن طرف آنها اضافه بر معاد توقع وصول جواب

تعطیل بهم برسد بحضور شاهانه عرض اطلاع دهی نمودن.

(۸۶) - نائب الحکومه از وظایف خود، و از استعمال بیجا، و غفلت سهل انگاری

مأمورینکه در معیت او هستند در پیش حکومت مرکزی مسئول است، بنابر

او مجبور است که مأمورین ولایت خود را زیر نگرانی داشته باشند.

(۸۷) - از ابعیت و انضباط ولایت نائب الحکومه رأساً مسئول است

بنابرین نائب حکومت برحفظ امنیت مملکت مطابق قاعده

(۸۸) و (۸۹) آتی الذکر اتخاذ نماید و اختیار و ماذون است.

(۸۸) — در موقعی که قوت کو تو الی بمحافظت امنیت مملکت کافی نباشد

نائب حکومت بکلا تیرین منصب در فوجی که در ولایت موجود

باشد مراجعت کند و تقسیمیکه کو تو الی قوه الظهر باشد بقدر

لزوم جلب قوه عسکریه میتواند

(۸۹) — در صورتیکه در یک گوشه مملکت یک نارشورش و بغاوت

و یا یک حرکت مخفی امنیت عمومی متاثر شود و حال وزیران

بازن گرفتن از مرکز سلطنت مساعد نباشد نائب حکومت میتواند

اعلان را بر خود گرفته در داخل ولایت حکومت عسکریه را که

بیانش در یک فصل مخصوص میاید اعلان کرده میتواند.

(۹۰) — در صورتیکه نائب حکومت اشخاص مفسد و شور انگیزیکه دفع کردن

شانرا فورمی لازم بداند و زمان باز گرفتن از مرکز مساعد

نباشد نظر بقرار و تجدیدیکه از مجلس مشوره صادر میشود

محموظا بمرکز سلطنت فرستاده میتواند و بعد از آن

طمانند نشکست است اسامی و (۱) زبان

مجبور است که کیفیت مذکور را به همراه اسباب موجب آن

بمركز شعار دارد.

(۹۱) — نائب الحکومه با جراضری پیشین هر سبب بهانه که باشد بدون نسبت اساساً شکنجه بالکل ممنوع است، مگر جراضری نظیر حکم تشرعی که در نظامنامه خبر تصریح شده و از حکم عدلیه در باب جراضری گردیده یا بموجب احکام نظامنامه مخصوص آن بواسطه امور آن اجرا گردد.

(۹۲) — چون در افتخار نظام عادلانه مصونیت مساکن مشروط است بدین شرط که باید تمامها با آن رعایت کرده شود، لهذا نائب الحکومه بدون تعیین تعریف نظام پیشین خواه منصبدار کو تو باشد و خواه دیگر ناموز نکند از کتبیج سبب بهانه چه وقت شریک چه منکام روز بخانه داخل شود و در خصوص نائب الحکومه باید که بدرجه تنها توجه و وقت نماید.

(۹۳) — نائب الحکومه شخصاً و با شرف یدله گردد بنا بر قرارداد مجلس شورای خود داخل کارهای شاقه دولت نماید.

(۹۴) — نائب الحکومه نباید بخانه یا امتداد یا با خبری نگهانی نماید و وقت میکند که هیچکس از حکم نظامنامه زیاده محسوس نماند و محسوس دا

و پاکیزگی و انتظام بندگیخانه ها توجه تام مندرج اول نماید و بانه
خوسرست کسانیرا که در حبس زمانه اند و در حق شان منور حکمی
صادر نشده است نموده احضار ایشان بجا کم عدلیه بلا تأخیر
سفارش میکند و خرج خوراک گذران روزمره مجبورین را موافق
نظامنامه توقیف خانه تدارک میفرماید.

(۹۵) - نائب حکومت بامور عدلیه قطعاً مداخله و بجا کرات و مقررات قضا
اجرا نمود کرده نمیتواند تنها در حق قضا تکیه استعمال بجا شان
در وظیفه مأموریت خود و جرئت ارتکاب ارتشای شان
محسوس شود پس از تحقیقات کیفیت آنرا مفصلاً و
سیراً بوزارت عدلیه پیش نماید.

(۹۶) - نائب حکومت تحصیل کافه محاصل دولت مجبور است لیکن
بگرفتن چیز زیاده از مقدار معین مازون نیست بصرف کردن
مبالغیه بقرار نظامنامه بودجه تعیین تحصیل شده و بفرستادن
یا قیامده و بجه آن بگرفته سلطنت مأمور است.

(۹۷) - نائب حکومت در داخل ولایت مجبور است که تعمیم مکاتب

و حسن اداره آنها و ترقی تجارت و زراعت و صنایع

متما یا صرف همت و غیرت نماید .

(۹۸) - نائب حکومت بنظرارت کردن امور ذیل ^{بعضی امور متعلقه ان} ^{بامور است}

حفاظت صحت عمومی، و آبادانی مملکت، و خشک کردن جنبه ها

و محافظه طرق عمومی و جبه حسن و امنیت راهها میان مرکز

ولایت، و مراکز حکومتها و تأسیس بزرگراهها، و شفاخانه ها و کثیر

بناگاهها و حسن محافظه معادن جنگلیها، و انتظامات معاملات پوسته

و تلیف و تلیکراف .

(۹۹) - نائب حکومت در امور داخله قطعات عسکریه و تعلیم و تربیه آنها

که در داخل ولایت مقیم باشند قطعاً مداخله کرده و مقتضای آنرا

بقرار قاعده عند الاقضاء تصمیم بکویتوالی قوت الظاهر شود

بقدر لزوم اعطای قوه عسکریه را از منصفدار بزرگترین ولایت

طلب کرده میتواند منصفدار مذکور را آن قوه عسکریه را که نائب حکومت

تحریرا طلب کرده است بموقع معهود نفرستد .

(۱۰۰) - در محبت نائب حکومت برای ایفای وظائف مصرحه بالا،

رؤسای امورین ذیل میباشند.

اول :- محاکم عدلیه.

دوم :- مستوفی.

سوم :- مدیر معارف.

چهارم :- مگرک.

پنجم :- وزارت.

ششم :- نقض.

هفتم :- امور امور خارجه.

هشتم :- خزینه.

نهم :- فرماندهان کوهنالی.

دهم :- کاتب مکتوب نویسی.

یازدهم :- امور پوسته.

(۱۰۱) :- مستوفی خودش از طرف پادشاهی منصوب میشود کار

خود را بصورت نظامات مالیه بجا می آید مستوفی امر

کافه امورین مالیه ولایت است اگر چه از امورین مالیه

بموافقت نظامات مالیة قواعد حسابیه حرکت کنی مستوفی در ا
اجرا تحقیقا ابتدایه نموده نتیجه را بنام الحکومه عرض نماید مستوفی
حساب تمام مالیات دولت را که اهل لایت به ادا آن مجبور هستند
تحصیل نمایند و بر وفق نظامنامه (بودجه) ولایت اجرا صرفیات
اضافه آنرا با مرز الحکومه بمرکز سلطنت میفرستد.

(۱۰۳) - در معیت مستوفی مدیریت محاسبه و ادا رده واردات و

مصارفات و بقدر لازم نویسنده بهم میباشد.

(۱۰۴) - سرکاتب مکتوب نویسی با امور تحریر بنام الحکومه امور است.

(۱۰۵) - مدیر معارف با امور معارف و الیایا امور است مدیر معارف با انتخاب

وزارت معارف با اداره سینه منضوب میشود در داخل ولایت

به قدر کتبیکه باشند تماماده تحت امر مدیر معارف میباشد

مدیر معارف در داخل ولایت بمرکز اجرا احکام نظامنامه معارف

حتی الامکان اجرا ساعی مجبور است.

(۱۰۵) - مدیر نفوس معاطلات تحریریه نفوس امور است مدیر نفوس

با انتخاب وزارت داخله باراده سینه منضوب میشود.

(۱۰۶) -- مدیر زراعت در داخل ولایت تکثیر زراعت و تعلیم اصول
جدیده زراعت و محافظه جنگلهای اراضیات جنگلهای انود و سر
معادن کشف و کشف کردن معادن جدید و موقوف است مدیر زراعت
با انتخاب وزارت تجارت باراده سببه منصوب میشود.
(۱۰۷) -- امور امور خارجیه یک امور وزارت خارجیه است که نزد نائب الحکومه باشد
از احوال دولتی که بهیروزه ولایت است معلوم بدست آوردن
و معاملاتی که در میان این حکومت و قونسلها اجنبیه جاری می باشد اجرا
نمودن از وظایف امور خارجیه از طرف وزارت خارجیه
انتخاب تعیین کرده میشود.
(۱۰۸) -- فرماندار کوئالی در داخل ولایت بجا وظایف مناسباتیه امور است
کوئالی از سبب طائف خود که سلسله ضبط و رابطه ولایت است
در تحت امر نائب الحکومه میباشد منصب را برپا میسازد در مرکز ولایت
موجود است با فرماندار کوئالی این است فرماندار کوئالی از من
و آسایش مرکز ولایت و خواستهای آن بالذات مسئول است فرماندار
کوئالی در حق مجراییکه جرائم ایشان از نوع قباحات است بعد

تکثیر زراعت و تعلیم اصول
جدیده زراعت و محافظه جنگلهای
انود و سر معادن کشف و کشف کردن
معادن جدید و موقوف است مدیر
زراعت با انتخاب وزارت تجارت
باراده سببه منصوب میشود.

ثبوت آن جزمیست بد قومانده آن کو توالی مردمان گریزی
 و بیرون مجرمها و محکومین گریزی را بدست آورده بمقام
 متعلق آن بجا فطرت تسلیم میکند پس پورت تبعه دول خارجه
 و پس پورت تجار و سیاح و کوچی و گریه کش بقدر نظامنامه
 مخصوصه آن از اداره مربوطه اش اجرا میشود.
 (۹۰) — بیچکس این امورین ولایت بر راه رست با و زارتیکه بآنها منصوب
 میباشد کرده بقیه اند و وزارت نیز با امورین طغات خود در هر
 بابیکه باشد اسناد داده نمیتواند هیچ محاربت مرکز فقط بواسطه
 نائب الحکومه جریان پیدا بدو هر دائره مکتوبها و معروضاتی را که بوزارت
 خود میرسد بآنها بالذات احضار نموده بمرافق دستخط بران مجبور
 مگرد و صورتیکه نائب الحکومه بدو امر تحت خود بعضی اوامر خلاف
 نظام عطا نموده در اجراء ایجاب آن احراز نماید آن زمان با امورین
 طغات مجبوراند که کیفیت را در اسناد بوزارت متعلقه اخطار و شعار نمایند.
 (۱۰) — با امورین منصوبه ولایات که قانونا در حال غیاب وکیل معینی
 ندارند اگر فوت گردیده و یا نظاما از کار بر طرف شوند اسی
 زمان نصب شدن با امور جدید شخصی را که نائب الحکومه یا حاکم عالی
 عوض بناتعیین کنند ایضا وظایف آنها را تعیین کنند.

نظامنامه
 وزارت
 امور
 خارجه

قوم مجامع مشوره و ولایت

(۱۱) - در هر ولایت یک مجلس مشوره موجود میباشد مجلس مشوره علاوه بر آنکه

مواد متعلق با امور اداره ولایت در تحت مذاکره میگردد یک خدمت متی صاحب

در خصوص محکمات با مورین هم بعد از آن مفوضان صور اجرا این خدمت

تالوئی او در کمال جمع است بمقامه تأمین مصالح درج و توضیح میشود.

(۱۲) - مواذیکه مجلس مشوره ولایت متعلق با امور اداره ولایت مذاکره

میشود از قرار ذیل است :-

امور مالییه :- اجرا خرید و فروش سرکاری عقد قرارداد مالیکه

حکومت لازم باشد ترمیم کلیه تعمیرات سرکاری و

علاقیات تجویز نمودن برای استلاکات برای ملاک

خصوصیه بعضی اشخاص بغرض منفعت عمومیه

مطابق نظامنامه مخصوص آن

اصول نافع - تجویز نمودن برای اشاء را مالیکه در زمین مرکز نامی

حکومتها کند میشود و مذاکره مواذیکه تعلق دارد

بزرگداشت و تجارت و سایر امور نافعه ولایت

تکلیف است که در این موارد

و تجویر کشادن دواخانها و شفاخانها و دیگر چیزها

از قبیل آن .

اصول دینیه - تعیین و تخصیص محل بازارهای عادی و بازارهای

بزرگ موسمی و قبرستانها و دیگر موادیکه بصورت

عمومی متعلق باشد .

اسومیکه اول تجویر درباره تغییرات بابط علاق و قیرط با یکدیگر

دوم بخند الزوم بعضی موادیکه در مجلس مشوره حکومتی

ابتداءً اندا کرده شده باشند و براندا کرده از طرف الحکومه

بجمله حواله کرده و تاقیقات نمودن .

اصول انضباطیه - تجویر نمودن در خصوص فرستادن چنان شخصی

در دواخان الایت مصدر فتنه و فساد شده و فتنه

و راجت عمومی را مختل و مبلو بسازند .

بازارها و کابل افند و حبس کسانیکه آزادای

محصل مالیات دولت سرکشی و تمرد ورزند .

و ۱۱۳ - مجلس مشوره در تحت ریاست نائب الحکومه منعقد میشود و بنام عضا

تجویزات اساسیه در امور دوله

(طبیعی) و اعضا منتخب بر دو قسم اعضا مشتمل می باشد: - اعضا
 طبیعی شش عبارت است از مسئولین و سرکاتب کتوب نویسی و
 معارف و دیگر کمالات و امور زراعت و امور امور خارجی.
 و اعضا منتخب شش عبارت است از نمایندگان رعایا که بموجب
 قاعده آینده از طرف مالیه ولایت منتخب شده باشند.
 (۱۱۴) - برای انتخاب اعضا منتخب مجلس مشوره ولایت جمیع کسانی که بدولت
 مالیه ده می باشند از مردمان معاصر حقیقت اعتبار مالی در
 ولایت و شهرهایی که مراکز حکومتی باشند یا انجمنه و رؤسا قباایل
 چنان نفری که بدولت مالیه ده باشند موافق مواعید ال انتخاب
 و کلاً منتخب مجلس مشوره نائب الحکومه میفرستند.
 و اعضا منتخب مذکور در تحت ریاست نائب الحکومه می یا حکام اعلی
 اجتماع نموده از میان خود شان موافق قواعد آئینه نفری برای
 نمایندگی در شورای دولت انتخاب میکنند.
 (۱۱۵) - اعضا منتخب مجلس مشوره تا سه سال ایفا خدمت می نمایند.
 و بعد از سه سال انتخاب جاری می شود.

(۱۶) — تجاویزیکه مجلس ملی مشوره متعلق امور اداره ولایت پیش کف

نائب حکومت محض بسبب انتشار و همه حال بمتابعیت که در آن
مجلس نشینان البته مستوی یکدیگر از آنرا بیکدیگر در تمامها بنائب حکومت عاییده

(۱۷) — در مجلس مشوره کاتب امور تحریریه آن منول است مواردیکه در مجلس

مذکره میشود از طرف نائب حکومت حواله میشود و کاتب خلاصه آنرا

میتواند خلاصه مذاکرات مجلس کتاب ثبت قید شود و بعد

خلاصه ثبت در مجلس مجلس آئینده از طرف اعضا موجوده بالا

تصدیق میشود و علاوه بر یک کتاب مخصوصیکه در آن نظامات عمومی

و خصوصی مجلس قید میشود یک کتاب دیگر که برای ثبت دیگر در آن

باشد هم لازم است.

(۱۸) — قواعدیکه در خدمات و وظائف نائب حکومت و طرز تدویر امور

دولت در ولایت ایشان صورتشکل و وظائف مشوره و

بیان شایعین قواعد عینا در حق حکومتها اعلی هم جاریست.

*

*

*

سوق حکومتها کلا

- (۱۱۹) - حکومتیهای کلان در تحت اداره یک حاکم کلان میباشند
در داخل هر حکومتی کلان چند حکومتی موجود میباشد.
- (۱۲۰) - وظائف حاکم کلان عیناً مانند وظیفه نایب حکومت است.
- (۱۲۱) - مرجع حاکم نامی کلانیکه بیک لایه و یا حکومتی اعلیٰ مربوط باشند نایب حکومت و حاکم نامی اعلیٰ است.
- (۱۲۲) - در هر حکومتی کلان علاوه بر یک یک مدیر مال یک یک کتوب یک یک امور بسته و غده الزوم یک امور مرکب موجود میباشد
در مرکز بعضی از حکومتها کلان اگر که هم قونسل جنبی باشند در آنجا یک امور خارجی نیز موجود میباشد و علاوه بر امورین فوق
در مرکز هر حکومتی کلان یک ضابطه کو تو الی نیز موجود است.
- (۱۲۳) - مدیر مال کاتب کتوب و امور خارجی و امور مرکب اعضا
طبیعی مجلس مشوره حکومتی کلان را تشکیل میدهد و یک یک نفر
اعضاییکه از حکومتی تابع حکومتی کلان انتخاب گردیده اند

بایک نفر عضویکه از مرکز خود حکومتی کلان منتخب شده است
 (اعضا منتخبه مجلس مشوره یک حکومتی کلان هستند، انتخاب
 اعضای منتخبه بصورتیکه در فصل مخصوص، صورت انتخاب
 اعضا منتخبه بیان گردیده جریان میابد.
 (۱۲۴)۔ وظیفه مجلس مشوره یک حکومتی کلان عیناً مانند وظیفه مجلس
 مشوره یک لایت بوده بفیصله دعواها و نوع خجوه جنایت
 مانویکه در داخل حکومتی کلان بابت مختار و صلاحیت دار است.
 (۱۲۵)۔ کاتبها حکومتی کلان عیناً مانند کاتبها مجلس مشوره میباشند.
 (۱۲۶)۔ برای تفصیلاتیکه درباره وظائف کما بهای کلان و وظیفه
 کافه مانویکه در معیت شان هستند بفیصله نایب حکومت
 مرجعت باید کرد، اما مجازات قباحت را اگر قوماندا
 کو توالی حکومتی کلان تا کنر کمش باشد خود قوماندا میباشند
 و الا یا تا تر باشد تحقیقاً ابتدایه آنها نمود حکم مجازات را حکام میدهند

*

*

*

چهار حکومتیها

(۱۲۷) - در هر حکومتی یک نفر حاکم میباشد هر چه حاکم با اول و دوم و سوم

نائب حکومت و اوها که آ علی و حاکم با کلان میباشند مابین
حاکمهای درجه اول و دوم و سوم در حقوق و خدمات هیچ فرقی

نیست این عنوانات تنها از دو وسعت اهمیت داشته حکومتی است

(۱۲۸) - حاکمها درجه اول با انتخاب (انجمن مأمورین وزارت داخله) تعیین

و منظور می نمایند فی نصب میشوند و حاکمها درجه دوم و سوم

از طرف (انجمن انتخاب مأمورین وزارت داخله) انتخاب و منظور می

وزیر داخله مقرر میگردد.

(۱۲۹) - حاکمها در داخل حکومتیهای خود شان بتدویر امور ملکیه و

ضابطه و مالیه و سائر امور و بحسن ایفای نظامات دولت

و اجر اوامر که بموجب نظامات از طرف نائب حکومتها

برای شان داده شود مجبور اند.

(۱۳۰) - حکام از محافظت امنیت داخلی حکومتیها خود مسئول اند بر اجرای

ایفا امور انضباطیه بمعیت حاکم بقدر لزوم قطعات کو تو

میباشند که یک قسم آن دوم مرکز حکومتی خود حاکم مانده قسم دیگر

در علاقه با و نقاط لازم تعیین و تقسیم می کنند منصب در آن کو تو الی
حکومتی در تحت امر حاکم حکومتی خودشان حرکت میکنند.

(۱۳۱) — حاکمها در خصوص ایفا و یا اتمام خدمات در عایت یا عا^{یت}م رعایت
احکام قانونیه و نظامیه مأمورینیکه در دایره حکومتهاشان باشند
متنایا اجرا تدقیق و تقیض نمایند در حق مأمورین با تحت که از
ایشان اوضاع مخالف نظام سر برزند و یا بر رعایا با تحت ظلم
و تعدی شان دیده شود حاکمها بروفق فصل مخصوص حاکمه
مأمورین اجرا تحقیقات نمایند.

(۱۳۲) — حاکمها بتظم و اصلاح راه یا و گذرگاهها بصفت المرد که در بین قریه
هستند و بحسن محافظه طرق عمومی که در داخل حکومتهاشان باشند نیز موقوف
هستند در خصوص از بالا دست خود سر رشته بگیرند.

(۱۳۳) — وظائف حاکمها بقرار ذیل است: —

اول: — برای گشادن مکاتب بتداییه و برای استخدام معلمین بسیار مابین
قبائل کوچی از بالا دست خود سر رشته گرفتن تشویق و تحریک نمودن
بچه ها کوچی و دیهانت را که در مکاتب بتداییه میستند از تحصیل بمکاتب مراکنه
ولایت و مرکز سلطنت.

دوم: — دستگیر ساختن تعقیب نمودن هرگونه مجرمین و محکومین گریز

که داخل حکومتی و فرار و یا اخذ مقام نموده باشند.
سوم: تجزیه کردن نفوس مالی و جمیع دایره حکومتی خود بی کم و کاست بر اساس
مأمور نفوس.

چهارم: اخبار نمودن علاقه دار و قریه دار را بر اینکه جمیع تولدات و وفات
و نقل مکان و آتش زدگی و ضرب و آمدگی سیلاب و زمین قیام و قحط
همه را بروقت و زمانش برابر اخبار نمایند.

پنجم: اشخاصی را که تمام ادا محمول سرکاری اصرار کنند بایادداشت
مالی و حضور مجلس مشوره محاکمه کرده و بعد از حکم تا بی روزی بماند
و تقدیم کردن فاضله مبالغ مستحصله سرکار را بخرید مگر نه
ولایت پس از جدا کردن مسافری که بموجب نظامنامه (بودجه) برآ
خود ادا دایره حکومتی تخصیص شده است.

ششم: نظارت و مراقبت کردن بر اجازات و کار و وایهامیت اطمینان
سیار که بغرض تناد و امراض با قریه با انتخاب شده اند که یا بقرار
نظامنامه خود همه قریه را دور و گردش نموده بیمار را با حسن صحت
معالجه و دوائی شان را کاملاً اعطای نمایند یا خیر.

هفتم: وقت نمودن بر اینکه جنگها داخل حکومتی و غراب نشود و
کما شق در ترتیب نگین جنگها و درخت زارهای نفوس.

هشتم: فوراً اگر قمار کردن از باب جرایم از قریه که باشند از پنجه تا مجازات

نمودن فاعلین قباحات با موجب تحقیقات تسلیم کردن مرتکبین جنح
وجنایت را بحکم عدلیه حکومتی خود

نهم: تشویق نمودن اهالی را بترقی و توسعه زراعت و تجارت و
صناعاتیکه در داخل حکومتی او رواج داشته باشد حاکم بعضی
از این طائف را بالذات و بعضی را بصلاح و صواب بدید
مجلس ملی مشوره خودشان ایفا نمایند.

(۱۳۴): — در معیت حاکم علاوه بر منصب دار کو تو الی که قبلاً ذکر شد یک
ما مور مالی و یک یا مور نفوس هم میاشد.

(۱۳۵): — مجلس ملی مشوره حکومتی در تحت ریاست حاکم منعقد میشود.

درین مجلس بنام اعضا طبیعی و اعضا منتخبه دوام اعضا موجود میباشند.
اعضا طبیعی مجلس مشوره شان ما مورین مالی و نفوس هستند.

اعضا منتخبه آن عبارت است از نفرهاییکه از میان اهالی منتخب شده باشند.

(۱۳۶): — اعضا منتخبه مجلس مشوره حکومتی عبارت است از یک نفر عضائیکه

از هر علاقه تابع یک حکومتی انتخاب گردیده اند یا یک نفر عضویکه از

مرکز خود علاقه حکومتی انتخاب گردیده است.

انتخاب اعضا منتخبه مجلس مشوره حکومتی بصورتیکه در فصل مخصوص

(صورت انتخابات اعضا منتخبه) در خاتمه بیان گردیده

جریان میابد مدت خدمت اعضا سه سال است بعد از
اختتام مدت اعضای جدید انتخاب میشود.

(۱۳۷) - مجلس شورای حکومتی تنها در خصوص اموری که با دارنده
حکومتی تعلق دارد مداخله نمائید و با منظوری بالاتر است
خود محاکمه اموری که ترکیب قباحت شده باشند و برای
دادن در حق آنها از جمله وظائف مجلسها مشوره حکومتی
شمرده میشود و اجراء آن خاص تعلق بمنظور راس حاکم
بالاتر است دارد.

(۱۳۸) - نایب حکومت یا حکام، اقلاً در ماه یکروزه بروز برای
جمع در مساجد جامع از مضمون فوائد اعلانات و نظامات
دولت برای ایقاف و آگاهی االی نطق یا مفیده نمایند.

* * *

* *

*

نظامات مساجد جامع و نیز آگاهی االی نطق یا مفیده نمایند

پنجم - علاقتهای آنها

(۱۳۹) - حکومتها بر علاقه تقسیم میشوند و هر علاقه نظریه در جملها نسبت خود

از چند قریه ترکیب میابد در هر علاقه یک علاقه دار اجرا حکومت میابد

(۱۴۰) - علاقه دار باید شخص خواننده و نویسنده و باعفت و ناموس بوده

عمرش همزیچ صورت از (بسیست سال) کم نباشد.

(۱۴۱) - علاقه دار با اجرای وظائف ذیل مجبور است :-

اول - در رعایت با احکام شرعی و پابندی آن امانی علاقه خود را دائماً مجبور نمودن .

دوم - ارباب هر قسم جرائم مشهوره را فعلاً توقیف و متکین قبا

بصلاح و تجویز مجلس مشوره علاقه خود باندازه اختیار است

او که در آینده توضیح یافته مجازات نمودن، و مجرمین خجسته

و جنایت را با اوراق تحقیقه ابتداءً به نشان بگوشی بالاد

خود سپردن، در صورت ظهور یک جنایت که

فاعل آن مجهول باشد علاوه بر دوام نمودن

در اجراء تحقیقات ابتدائیه آن و جستجوی مجرم بحکم بالادست
معلومات مفصله دادن و هر یک که از طرف حکام مافوق او در
خصوص جستجوی جانی برای او صادر گردد متابعت نمود
و احکام جمیع اطلاعات متعلق مسائل حقوق و جزا که با و میرسد
در معرض اجرا گذشتن، احکام دیت خون جزا نقد را
بلا توقف و بدون فوت وقت و فرصت اجرا داشته
دیت را بمرتب مقبول و جزای نقد را بخرید قریب بلیع نمودن
سوم: در تطهیر و صفائی علاقه حکومتی خود از هر گونه گندگی و غلا
که صحت عمومی را خلل نماید سعی بلیع نمودن.
چهارم: بر موقع ورود یکی از هیئت ما به صحت بسیار که در
علاقه داری و می شود در استفاده مرصعها و بیمار
از ان جد و جهد بسیار نمودن.
پنجم: در صلاح خرابیها: - - - جزوی را بهما به تهرکه
تا یک در بین قریه با مباحثه کوشش و زردن
ششم: در ترمیم و تعمیر مساجد و خراب نشدن شان توجه

نمودن

بمقتضای جرسن محافظه هر نوع مبنائی که از طرف دولت تعمیر
شده باشند وقت و برائے ترمیم و تعمیر جانا
مرمت طلب آن اجرا بپیمایش نموده نزد تعمیر
انرا بدائرة حکومتی عرضه داشتن .

بمقتضای مکتب نامه راکه در داخل علاقه او هستند و اثاث
تفیش و جرسن ایفا و وظیفه معلمین آن علم آوری
نمودن .

نهم: بر موقیع ظهور حریق و سیلاب آتش زدگی جنگل و خرمن و
آفتبای سائره تدابیر لازمیه انسدادیه اتخاذ نمودن .
دهم: در حفظ و وقایع جنگلها طبیعی از تلف شدن و برای بسر
رسانیدن جنگلها نواحی را تشویق دادن .

یازدهم: در تحصیل مواصل سرکاری بدرجه کوشش نمودن که بر ذمه بچکس
از رعایا داخله علاقه وی چیری باقی نماند و علاوه از امانی خارج
دائرة لطافات اضافه ستانی نشود .

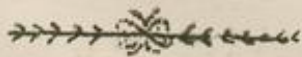
(۱۴۲) — علاقه دار برای مجازات نمودن اهل قباحت از رعایا بموجب

صلاح و صواب بدین مجلس مشوره خود تها تاده روز نظر بندی
و یکصد روپیه جزا نقدی را صلاحیت دارد محکومینی که اضافه بر
باشد از حاکم بالادست خود باید اذن اجازه بخوابد.

علاقه دار بچس کردن اشخاصیکه در عدم ادا اے مالیات
دولت اصرار کنند اختیار ندارد.

(۱۴۳) — با علاقه دار یک کتاب در منطقه علاقه شش یک مفسره
کو توالی موجود است که منصب را آن در تحت امر علاقه دار
اجرا اے ماموریت و ایفای خدمت مینماید.

(۱۴۴) — در هر علاقه یک مجلس علاقه داری موجود میباشد مجلس علاقه
در تحت ریاست علاقه دار از اعضا دیگر که از معتبرین امان
علاقه و قریه باشند براساس از طرف امان قریه و قبایل انتخاب شود.
انتخاب اعضا (مجلس مشوره علاقه دار) مطابق فصل مخصوص
انتخابات که در فائمه است اجرا گردد.

کتابت اساسی وزارت

ششمین قیادت قبائلی

(۱۴۵) دسمہ ادارہ ہائے (قریبیہ) و (قابل کوچی) محول بہت
بروئے سائے ایشان درخصوص در نظام نامہ مخصوص
ادارہ ولایات قواعد قطعیہ و مفصلہ موجود بہت

کتابت اساتذہ کرام

دیوان بخش

(۱۴۶) - دیوان بخش بتدقیق بمذاب اوراق حسابیه دولت علیّه
افغانیه مامور است.

(۱۴۷) - وزیر مالیه و مدیر محاسبه عمومیه مجبور است که اوراق حسابیه
بهر ساله را با جزئیات و تفصیلات آن بمذاب یک در نظامنامه
محاسبه عمومیه توضیح یافته بدیوان بخش بفرستد. اگر بمذاب
مذکور اوراق حسابیه را افرستاد وزیر مالیه و مدیر محاسبه
عمومیه مسئول اند، دیوان بخش در اثنا می این تدقیقات
تدقیق میکند که آیا بمذاب مصارف دولت با اوراق معتبره نظامیه
موافق ساخته شده اند یا نه، و آیا تکمیل واردات دولت
تحصیل گردیده یا خیر، و در نتیجه این تحقیقات و تدقیقات
وزیر مالیه و مدیر محاسبه عمومیه مسئول شناخته میشوند، یک
موازنه حقیقیه بودجه که بوزارت مالیه تنظیم میشود بعد از
تدقیقات بحضور مبارک شایمانه تقدیم نمایند.

تکلیفات اساسیه دیوان
کتابخانه

۱۴۸) — دیوان سخن مرکب است از یک رئیس و شش افرع
رئیس و اعضا دیوان سخن از طرف شرف عظیم حضرت پادشاه
انتخاب تعیین میشوند.

کاتب مامی سخن به انتخاب اعضا دیوان سخن و منظره
رئیس آن مقرر میشوند.

۱۴۹) — دیوان سخن هیچ یک وزارت مربوطیت ندارد
و برادر راست بحضور شرف لوگانه مسئول شناخته
میشود، و بمطابق نظامنامه مخصوص خود ایفا وظیفه میکند.

کتابت اساسی وزارت

حکومت عسکریه

(۵۰) - بجز دریکه به اعلان حکومت عسکریه لزوم دیده نشود بنا بر این

وگذاشتن وزارت عدلیه باموارد سینه اعظم حضرت ملوکانه
یک بیانیه نوشته میشود که بیان نماید که در خصوص اذیل حقوقی میباشد به
اول: حدود منطقه محاکمی که در آن حکومت عسکریه اعلان گردیده
کمالاً تعیین نموده میشود.

دوم: سبب اعلان حکومت عسکریه بیان میشود.
سوم: اگر حکومت عسکریه موقتاً اعلان گردیده باشد تا رنج
اختتام آن نیز توضیح میگردد.

چهارم: امیر بزرگ عسکریه نیز تصریح و نشان داده میشود.
پنجم: در منطقه که حکومت عسکریه در اعلان گردیده است فعال
حرکات نظامی و گاه آن منوع از مردم میشود [مثلاً از قبیل سلاح
گشتاندن در جابا آشکار و پنهان اجتماع نمودن شبانگاه بعد
ساعت معین گشت و گزاری نمودن غیره].

(۱۵۱) - در منطقه که در آن حکومت عسکریه اعلان گردد، همه وظایفیکه باید

باعتبارت و انضباط مملکت باشد، بقوانین آن برگزین عسکریه که در
انجا هست انتقال میابد و یا اگر لازم دیده شود بمطابق مذکور
مخصوصاً از طرف شریف و شاه قیام آن عسکریه فرستاده میشود و در آن
حکومت عسکریه بمشار الیه تفویض میگردد.

(۱۵۲) - در منطقه که در آن حکومت عسکریه اعلان گردد، محاکمه ارباب

جرایمیکه جرم شان متعلق با خلل امنیت داخلی و یا خارجی
دولت باشد در دیوان حرب عسکریه اجرا میشود و تفصیلات
این جرائم در (بالا) و در فصل یکم اول دوم نظامنامه جزای
ملکیه شرح و تصریح گردیده است، محاکمه کسانیکه مرتکب
از افعال ممنوعه که در اعلان نشان داده شده گردیده باشند
نیز در دیوان حرب عسکریه ملاحظه میشود.

(۱۵۳) - دیوان حرب عسکریه که بحکومت عسکریه مربوط میباشد از

یک رئیس و شش اعضا ترکیب میگردد، رتبه رئیس دیوان حرب
عسکریه همه حال باید از رتبه رئیس حکومت عسکریه یک رتبه

گفته باشند درین دیوان حرب بقدر لزوم نویسنده هم موجود
 میباشد و در محبت یزدی دیوان حرب عسکری برحالی حفظ بندها
 موقت و بعضی تا این انضباط داخل و جوار دیوان حرب عسکری
 در آنجا که نظریه است و وسعت کار بدرجه یکتالی ویا یک
 کند که قوه عسکری اعطا میشود.

(۱۵۴) — متکین جرایم قاعده (۱۵۰) هر زمانیکه گرفتار شود و نیاز ظرف
 حکومت عسکریه با وراق تحقیقات ابتدایه نشان یکجا بر دیوان
 حرب عسکری تحت الحفظ تسلیم کرده میشوند.

(۱۵۵) — دیوان حرب عسکری شکل و طرزیکه در قاعده (۳۸) نظامنامه
 جزا عسکری بیان گردیده است محاکمه مجرم را اجرا میکند و در
 باره او از قرار نظامنامه جزا عسکری ویا اگر در آن موجود نباشد
 بموجب نظامنامه جزا ملی تعیین جزا نماید و اعلام مفصل آنرا که تنظیم
 داده است بر اجرا بر رئیس حکومت عسکریه تقدیم میکند.

(۱۵۶) — هنگامیکه حکومت عسکریه اعلان کرده و فیصله باینکه از دیوان
 حرب عسکری داده میشوند هیچ سبب بهانه دوباره قابل

مرافعه و تمیز نیستند هرگاه فیصله که درباره مجرم از دیوانه عسکری
صادر گردد دیده عبارت از جزا حبس یا نوده سال باشد فی الحال
از طرف رئیس حکومت عسکریه منظور و امضا گردد و دیده و محکوم با علامت
امضا شده پس محفوظاً بنائب المحکوم و یا حاکم اعلی سپرده شده
در حبس خانه عمومی جزای خود را بیا بدد
اگر محکومیت عبارت از جزا حبس دوام و یا حکم اعدام باشد
بغرض منظور می حضور علم حضرت شهر یاری اعلام فیصله از طرف
رئیس حکومت عسکریه بوزارت حربیه تقدیم گردد و دیده و بعد از آن
از طرف اشرفیای دشتاهی منظور فرموده شد اعلام مذکور با فرمان
دیشا شهر یاری یکجا از طرف زیر حربیه رئیس حکومت عسکریه صادر گردید
بنائب المحکوم یا حاکم اعلی سپرده و در معرض اجرا گذارنده میشود و هر یک که در
باره او حکم اعدام صادر گردد دیده با شمع علامه اعدام و بطریقیکه در
باب اول قانون نامه جزا عسکریه بیان گردیده از طرف
رئیس حکومت عسکریه بشرط حاصل کردن منظور می
حضور والای شهر یاری اجرا میشود.

(۱۵۷) - در صورت ظهور بعضی احوالات فوق العاده درباره منظور

حکم حبس و اقامه حکم اعدام اجتناب از مبارک علم حضرت شهید یاری
بنائب حکومت یا حاکم اعلیٰ و یا خود رئیس حکومت عسکریه اختیار
داده میشود پس در صورت بهمه حال برین فقره باید در همان فرمان
همایونی که در خصوص اعلان عسکریه باشد درج و تصریح گردد.

(۱۵۸) - رئیس حکومت عسکریه بدون حواله نمودن بدیوان حرب عسکر

با اتخاذ قرار مای ذیل مختار است :-

اول: شناسایی که بدرجه قباحت یکی از افعال ممنوعه که در اعلان
نامه حکومت عسکریه تصریح گردیده است متکب شود
باشد نهایت پاهل و بیخود جزا حبس دادن.

دوم: - خواه از طرف روز باشد خواه از طرف شب
بلا تفریق خانه هر کسی را که شبهه ناک باشد با احوال
مخصوص آن تلاشی نمودن.

سوم: - هر کسیکه مظنون باشد او را فی الحال توقیف نموده

درباره ادا اجرای تحقیقات است رای نمودن و

متعاقباً او را بدیوان حرب بکری فرستادن.
 چهارم: - اشخاص شبهه ناک بدعا نشو کرده یا اگر در او با
 از منطقه حکومت عسکریه بخارج طرد نمودن.
 پنجم: - مکتوباتیکه بار باب حرامیم و یا اشخاص شبهه ناک عاید باشند به پو
 خانها طلبیده آنها را کشادن از نظر گذرانیدن.
 ششم: - هر قسم اخبار را و روزنامه را موقفاً و یا مؤبدلاً لغو
 و معطل کردن.

- (۱۵۹): - رئیس حکومت عسکریه برای اعاده امنیت و انضباط با اتخاذ
 هر نوع تدابیریکه لازم ببینند و طلبیدن هر قدر قوه
 عسکریه که مناسبند مختار و صلاحیت دارند است.
 (۱۶۰): - مجرم به مرتبه و تأمیریکه باشد بهمه حال محاکمه اش در دیوان
 حربی که در قاعده (۱۵۳) بیان گردیده جائز است.
 (۱۶۱): - اگر حکومت عسکریه موقفاً اعلان گردیده باشد بعد از داخل شدن
 همان تاریخیکه در فرمان همایونی تصریح گردیده است
 خود بخود منسوخ میشود و اموریکه متعلق با امنیت انضباط باشد

تکراراً بحکومت ملکیه انتقال میابد.

لاکن اگر احوالیکه اعلان حکومت عسکریه را موجب گردیده است
 هنوز کامل زائل نشده باشد یا یک فرمان ثانی بهایونی
 لا اقل از یک هفته پیش از حلول یوم موعود مدت آن تمام
 میشود اگر اعلان بلا تعیین مدت باشد بحسب زائل
 شدن احوال فوق العاده که موجب اعلان حکومت
 عسکریه گردیده است یا یک فرمان دیشان بهایونی که
 بموجب معروضات وزارت عدلیه در باره منسوخ گردیدن
 حکومت عسکریه صادر گردد حکومت عسکریه منسوخ میشود.

(۱۶۲) - در منطقه که در آن حکومت عسکریه در اقامت کند غیر از اموریکه با امنیت
 و انضباط متعلق باشند بیکه کافه معاملات بقدر سابق جریان داشته
 میباشد و محاکمه معاملات حقوقیه و تجاریه و جریمه بامیت و انضباط
 نداشته باهم بالطبع در محکمه های عدلیه پیش و فیصله میشوند و در
 حکومت عسکریه باین کار با قطعاً حق مداخله ندارد.

فصل بیستم

(محاکمه امورین ملکیت و سریه عمومی)
محاکمه امورین ملکیت

...

(۱۶۳) — محاکمه امورین ملکیت که جرائم شان متعلق با امور مورتیت شان باشد در محاکم امورین ملکیت اجرا میشود.

و نیز منازعات و مناقشات که در اثنا ایفا و طیفه در میان امورین نمایا پیدا شود مرجع محاکمه شان مجالس مشوره و محاکم امورین میباشد چنانچه فیصله جرائمکه امورین خارج و طیفه بوده ترکب شوند محاکم عدلیه است.

(۱۶۴) — محاکم امورین عبارت است از محکمه ابتدائی و مرافعه و تمیز

شورای دولت و مجلس ملی مشوره مربوطه ولایات و حکومتیهای علی و کلان، مجلسها مشوره حکومتیها بعد از اجازه بالادست تنها بمحاکمه ترکبین قباحت اجازه دارند.

محاکمه امورین در محکمه بای فوق از قرار ذیل اجرا میشود:

(۱۶۵) — یک اموریکه در متعلق اموریتیت خود مرتکب یک جرمی گردد گناه
 امور مذکور در اطراف و الایات مستخدم باشد از طرف نائب الحاکم
 یا حاکمهای اعلی و کلان اگر در دائره ماموریت مستخدم باشد از طرف
 وزیر و یا مدیر اداره متعلقه که بآن منسوب است (بواسطه یک هیئت
 تحقیق که مرکب از امورین دولت باشد) در حق او امر اجراست
 تحقیقات ابتدائیه داده میشود.

(۱۶۶) — کسانی که بقرار ضابطه (۱۶۵) بر تحقیق امور هستند مجبورند که کافه دلائل
 و اماری که مدار اثبات جرم باشند با بیانات و اسامی شاہان
 و اوراق تحقیقیه بایک ضلع آن بذاتیکه تحقیقات ابتدائیه را امر کرده است
 تقدیم نمایند از روی نتیجه تحقیقات اگر شخصیکه در باره او امر تحقیقات
 ابتدائیه صادر شده بر منی الذمه ظاهر شود از طرف هیئت تحقیق کفایت داد
 عدم لزوم محاکمه برای او داده میشود و تحت محاکمه نمی آید
 و الا بر وفق قواعد اثبیه تحت محاکمه گرفته میشود.

(۱۶۷) — محاکمات اموریکه براه راست از حضور ملوکانه منسوب شود
 باشند خواه از نوع قباحات یا از نوع جنحه و جنایت باشند

بهمه حال در محکمه بتدائیه امورین ملکیه اجرا میشود و بخرض اجرا پذیر
محاکمه نیکونه امورین لازم است که همان وزارت یا اداره مستقل
که او بآن منصوبست خصوصاً شاهانه معروضات نموده شرف صدور را داده سینه را

(۱۶۸) — اموریکه در حق او تحقیقات بتدائیه اجرا گردیده است اگر از چنان
امورینی نباشد که براه راست از حضور شاهانه منصوب گردیده اند
و جرم وی از نوع قباحات بوده در مرکز ولایت یا حکومتی اعلی
یا کلان مستخدم باشد محاکمه اش در مجلس مشوره همان مرکز اجرا میپذیرد
و چنانکه در حق او داده میشود از طرف نائب حکومت یا حاکم اعلی و کلان
تصدیق و اجرا میگردد و هرگاه در حکومتها مستخدم باشد محاکمه اینچنین
امورین بعد از اجازه بکمرتنه بالادست مربوط آن در مجلسها مشوره
حکومتی فیصله میشود و فیصله که در حق او صادر میگردد از طرف
همان بالادست اجرا مییابد.

هرگاه امور مذکور مستخدم یکی از دوائره وزارتها و یا اداره
مستقله مرکز می باشد و راق تحقیقات بتدائیه جرم او
با بطن انتخاب امورین، همان وزارت یا اداره مستقله که

در صورتیکه در محاکمه امورین ملکیه
در صورتیکه در محاکمه امورین ملکیه

بآن منسوب است خواه و محاکمه میگردد و محکمی که در آن خصوص داده شود
تصدیق وزیر و یا مدیر مذکور انفاذ مییابد.
حکما یک در باره جرایم نوع قباحات صادر میشوند هیچ قابل
مرافعه و تمیز نیستند.

(۵۶۹). — نمونه یک در اطراف مستقیم باشند هرگاه مرکب مجرای نوع جنحه
و جنایت شوند محاکمه شان در مجالشوره ولایت یا حکومتی اعلی
و یا حکومتی کلان که بدان منسوب است فیصله و بقرار ذیل حاصل شود:—
اول: اگر فیصله از نوع جنحه باشد محکوم علیه مرافعه نماید پس اگر حکمی که در
باره او صادر گردد عبارت از حبس یکساله و یا یک هزار روپیه جزا
نقدی باشد علام آن از طرف نائب حکومت یا حاکم اعلی و یا کلان
که امر محاکمه از طرف او داده شده منظور و اجرا مییابد و متعاقباً
بوزارت و یا اداره مستقلاً که محکوم علیه بدان منسوب است
اطلاع دهی میسر نماید.

و اگر حکم مستلزم حبس بالاتر از یک سال و اخافه از
یک هزار روپیه الی سه هزار روپیه بود از بهر منظور می بوزارت

یا اداره مستقل که امور مذکور بدان منسوب است تقدیم گردید
و بعد منظوری وزیر و یا مدیر مستقل فیصله مذکور در ولایتیکه بآن
عاید است در موضع اجرا گذارته میشود.

دوم: اگر جرم نامور از نوع جنایت باشد و امور حکمی را که در حق او داده
شده است مراغه نماید اعلام آن بهمان وزارت و یا اداره
مستقله منسوبه و تقدیم گردیده از طرف وزارت نیز از به منظوری
بمحور شایان عرض میشود و هر حکمیکه تصدیق شایان برسد در ولایت
منسوبه امور در موضع اجرا گذارته میشود.

سوم: هرگاه یک ناموریکه مجرم جنحه و جنایت محکوم گردیده باشد
و حکمی را که در باره او صادر گردیده مراغه نماید اوراق
حکمیکه در باره او داده شده با اعلام آن یک جایمان
وزارت و یا مدیریت مستقله که بآن منسوب است
تقدیم میشود و از اینجا بحکم مراغه نامورین سوار میگردد
بعد تصدیق محکم مذکور را اگر محکوم علیه نیز کردن
نخواهد لازم الاجراست.

و اگر دعوی را تمیز کردن خواهش داشته باشد اوراق
مذکور بهیئت تمیزیته شورای دولتی سپرده میشود بهیئت مذکور
دعوی را تمیزاً ملاحظه نموده حکم آنرا تصدیق مینماید!
اوراق محاکمه مجرمین جنحه و جنایت که در محکمه مرافعه امورین و یا
تمیزیته شورای دولتی مرافعه و تمیز میگرددند با اعلان آن بوزارت
یا اداره مستقله که امور مذکور بآن منسوب است و پس سپرده میشود،
و حکمیکه در حق محکومها جنحه باشد بمنظور وزارت و یا مدیر مستقله که محکوم
بآن عاید است اجرا میابد و در حق محکومهای جنایت
بمختور پادشاهی عرض میشود.

(۱۷۰) — هرگاه اموریکه مرکب جنحه و جنایت گردیده است منسوب باشد
یکی از دوائر وزارت یا اداره مستقله مرکزی محاکمه اش
در محکمه ابتدائی امورین ملکیته اجرا میشود، در صورتیکه محکوم دعوی را
مرافعه نماید اعلام محکومها بجنحه بمنظور وزارت و یا مدیریکه
بآن منسوب است و اعلام محکومین جنایت بمنظور می حضور
شأنه در موقع جبراً وضع میشود، اگر امور فیصله

مرافعه میکند دعوی سر از نو در محکمه مرافعه ما مورین ملکیت روست
میشود و اگر ما مور بر فیصله ما یککه از محکمه مرافعه صادر میشود عتراض
کند در هیئت تمیزیه ملاحظه مییابد.

(۱۷۱) — اگر در باره یک ما موریکه مرتکب جنایت گردیده باشد حکم اعدام
یا حبس دوام صادر گردد ما مور خواهد تمیزیه گردن بخوابید یا نخواهد پیچید
برای تمیزیه شدن، آن فیصله با مجرمین متحدین لایا بطریق رسمی بوا
وزارت یا اداره مستقله که با آن منوبت فیصله با مجرمین دوا مرکزیه وزارت
رأساً از محکمه ابتدائیه ما مورین محکمه مرافعه توابع میشود، محکمه مذکور را در
مذکوره را از نظر تدقیق گذشتانده اگر فیصله را موافق قانون دید
تصدیق و الانقض نموده محاکمه اش سر از نو در دایره مذکور روست
میگردد و فیصله اعدام یا حبس دوام که تصدیق محکمه مرافعه میرسد بعد از
ملاحظه هیئت تمیزیه با منظوری حضور مبارک اجرا میشود.

(۱۷۲) — تحقیقات ابتدائی مجرمین منسوبه وزارت و اداره مستقله که
بوزارت و اداره مربوطه اش میرسد وزیر مدیره همان وزارت
بگرفتن کیفیت کیل مجبور است تا وکیل مذکور در مقابل ما مجرم

در محکمه امورین، مدعی اثبات جرم گردد و در ولایات
و حکومتها نیز از طرف اداره منوبه همان امور مجسم
و کیل ثبوت جرم گیرند.

(۵۷۳) - در تخفیف حکمها جزا که از طرف محاکم امورین صادر
گردد و بچکس اختیار ندارد، تخفیف خلع از حقوق جلیله پادشاهیت
اگر ذریع و مدیر متقل و نائب الحکومه یا و حاکم های اعلی یا
کلا آن یک حالیکه موجب تخفیف جزای محکومین جنج و جنایت
باشد بپسندیش از آنکه اعلام نماید منظور کنند کیفیت را
با اسباب موجبش بواسطه وزارت و یا مدیریت
مستقل آن بحضور مبارک شامانه معروض دارند.

(۵۷۴) - امورینیکه بسبب ارتکاب جرائم از نوع قباحت منظر
بندی محکوم گردیده باشند در همان دایره که بآن منسوبند
در یک خانه که برای نظر بندی امورین میباشد نظر بند
میشوند، فقط محکومین جنج و جنایت با کمال مدت جزائی
خود را در مجلس های عمومی مجبورند.

(۱۷۵): — امور اینکه در اثنای ابفای امور امور خودشان غفلت و سهل

انکاری و عدم دقت را بکار ببرند و یا بر اموریت خود دوام
نمی نمایند و ناموجود می مانند امرای مافوق شان اختیار و صلاح
دارند که ایشان را شفاً از جرقه یخ نمایند.

(۱۷۶): — وزیر یا ذائب حکومت ما و کا فدا که با و مدیران دواست

در حق اینکه نامورین سهل نگار و ناموجود در نوبت اول
تتخواه سه روزه و در نوبت دوم تتخواه پانزده روزه و در نوبت
سوم تتخواه یکماهه شانرا قطع نموده جز امیدهند هرگاه با وجود
آنها درین سه مرتبه متنبه نگرددید همان است که نامور مذکور اگر
از جمله نامورینی باشد که از طرف خود امر انتخاب تعیین گردیده
باشد خودش عزل میتواند و اگر از نامورینی باشد که باراد
سینه مضرب تعیین گردیده باشد البته با دلایل مقنعه و اسباب
موجبه آن عزلش را از حضور شانمانستد عا می نماید.
حاجات مشوره که در حق جرم قباحات امورین حکم میکنند بکار در جرح
شدید باشد بنزد عزل امور هم حکم داده میتواند.

(۱۷۷) - یک ناموریکه بسبب رقابت قباحت از ناموریت
 خود غزل گمیده باشد هیچ صورت مستحق گرفتن نخوا
 معزولیت نیست و تا زمانیکه از همان دایره که او
 غزل گردانیده حکم جواز استخدام خود را نگیرد و ترجیح خدمت
 دولت داخل شده نمیتواند و هیچ دایره بیک ناموریکه
 از بسبب قباحت غزل گمیده تا از تاریخ عزلش
 تمام مدت دو سال گمارده حکم جواز استخدام او را داده
 نمیتواند.

(۱۷۸) - ناموریکه مرکب جرح از نوع جرح دیده و بسم
 مستوجب طرد از ناموریتش نشده باشد تا مدت سال
 در هیچ خدمت دولت داخل شده نمیتواند.

(۱۷۹) - هر ناموریکه ادعا کند که او بغیر حق بیک پرده قطع مائ
 و غزل از طرف مافوق خود دچار گمیده است حق آنرا
 دارد که حقیقت حال خود را با بیک پرده مافوق آمریکه او را
 مجازا ده عرض شکایت کند و در صورتیکه مدعای خود را

اثبات نمود از بهمان امریکه بغیر حق ماتحت خود راجع داده است
مقدار مبلغیکه از تنخواه ماتحت خود کسر نموده بقسم توزیع از وی
گرفته بهمان امور ماتحتش داده میشود، و اگر نامور مذکور
غزل شده باشد و باره بخدمت دولت گرفته میشود.

(۱۸۵) — محکمہ ہائے امورین مطابق نظامنامہ اصول محاکمات
جرائدہ احرارے محکمہ و موافق نظامنامہ جزائی ملکی اعطا حکم
نمایند، در محاکم امورین محکمہ بصورت علنی اجرا میشود
و مظنون بہ استخدام وکیل مختار و صلاحیت دار است.
(۱۸۶) — یک ناموریکه خواہ برارے محکمہ و خواہ برارے شہادت
از طرف محاکم اداره و یا محاکم عدلیہ جلب کردن آن لازم
باشد باید کہ ورقہ جلب و را بامر مافوق او فرستادہ ،
باطلاع آمر مافوقش احضار کردہ شود و این قاعدہ
در حق طلبہ مکاتب ہم مرعی دہستہ میشود.

محکمات نظامیہ

(۱۸۲) — محاکم سپاہیانہ و صاحب منصبان نظامی و کو تو الی و پولیس و محاکم

عسکری اجراء میشود محکمات عسکری نام و عنوان (دیوان حرب) یاد میشوند

(۱۸۳) — مرجع فیصلہ ہر گونہ اختلافاتیکہ در بین رعایا و نظامیان ظہور کند

محاکم عدلیہ بہت و فیصلہ کہ در بارہ نظامیان مجرم صادر گردد در بارہ

اجراء منصبی و بزرگ نظامی فرستادہ میشود در انتخاب محاکم و کاست

در معرض اجرائی در آید و بچنین دعاوی حقوقیہ کہ در بین خود

نظامیان ظہور برسد مرجع فیصلہ انہا محاکم عدلیہ بہت.

(۱۸۴) — در دیوانہاے حرب نہ محاکم بصورت عینی اجراء میشود نہ

وکیلہاے دعاوی قبول میشوند.

(۱۸۵) — در دیوانہاے حرب بر طبق نظامنامہ جزائی کمرہای عظامتکم نظامیان

نظامنامہ اصول محاکمات جزائیہ ہم در نزد دیوانہاے حرب مرجع الاجراء

*

*

*

دِیَوَانِ عَالِی

(۱۸۶) — دیوان عالی از پانزده نفر رجال مأمورین اعضا طبیعی و مخبیه
شورای دولت و هیئت عالی تمیزیه عدلیه غنائیه لزوم باراده
سینه همایونی انتخاب تعیین میشوند وظیفه این هیئت تنها
اجرا حکم و زرا و مدیر مستقله که از روی وظائف مأمور
شان تحت محاکمه گرفته شوند میباشد.

(۱۸۷) — دیوان عالی بدو اداره منقسم است یکی اداره تحقیقات و اتهامیه و دیگری
دیوان حکم دائره تحقیقات و اتهامیه از شش اعضا مرکب میشوند این
تحقیقات بدو دائره تفویض در صورت اتهام لزوم محاکمه را بدو اعظم بسیار و کوچک
از این اعضا هیئت دیوان حکم در مذکره صلاحیت مشارکت ندارد.

(۱۸۸) — دیوان حکم از نه اعضا مرکب است بدیوان حکم محاکمه متهمین را
که از دائره تحقیقات و اتهامیه درباره آنها لزوم محاکمه صادر
باشد نماینده فیصله دیوان حکم قابل مرافعه و تمیز نیست بعد
امضای علمحضرت همایونی در معرض اجرا گذاشته میشود.

فصل بیستم

(قواعد عمومی در حق اموری در ملکیت و سرزمین علی العموم)

(۱۸۹) - عزل و تبدیل وزیران کافه رؤسا و اموری منکبه براه راست

از طرف بهایون شبه پاری انتخاب نصب شده اند حکم
وزاری محضرت بهایونی متعلق است .

(۱۹۰) - برای انتخاب تعیین اموری منکبه براه راست از حضور ملوکات

مقرر میشود ند همان وزیریکه اموری مذکور بوزارت متعلقه اش

منسوب است ورق اسامی اشخاصی را که قابل ترفیع

باشند تقدیم حضورشان نمایند .

(۱۹۱) - اموری منکبه بدون جرم از کدام سببی از اموری تیت خود

بطرف کرده شوند و یا بسبب لغو شدن اموری تیت شان

فالتو و بیکار بمانند از طرف دولت براسه شان

تخوذه تعطیل داده میشود .

(۱۹۲) - اموری منکبه در ظرف مدت معینه نظامیه صادقانه و ناموسکاران

پرونده منکبه
در وقت
تعیین
و عزل
و تبدیل
وزیران
و رؤسا
و اموری
منکبه
براه
راست
و
بهایون
شبه
پاری
انتخاب
نصب
شده
اند
حکم
وزاری
محضرت
بهایونی
متعلق
است .

ایفائے خدمت نمودہ و یادداشتائے ایفای خدمت بیا
گرددیدہ از کار و بار بقتدایانین شخاص مستحق تخواہ مستمری
میشوند.

(۱۹۳)۔ برائے ایقام و ارازل مامورینیکہ در اثناے خدمت وفات
میابند (تخواہ عائلہ) تخصیص شود و بچان عائلہ بامستمری انیک
وفات میابند بمرستحق تخواہ عائلہ میباشند.

(۱۹۴)۔ انتخاب و ترفیع و برطرفی و مستمری و تخواہ تعطیل مامورین
و تعیین مقدار تخواہ عائلہ و صورت تخصیص آن و صورت
تشکیل خزینہ مستمری و سرمایہ آن بموجب نظامنامہ ہائے
جداگانہ آن اجرا میشود.

*

*

*

*

*

*

وَرَدَتْ أَلَيْسَ لِي بِمُسْتَمِرٍّ
صَوْرَتُهُ أَوْ بَرِّفِيْعٍ وَسِرِّ
مِنْ صِبْدٍ أَوْ أَنْظَرُ

(۱۹۵)۔ دربار کو اتفاقاً نصاب درشدن مشروطیت پرانیکہ یا نہ

کتاب حربیه برآمده باشد و یا انیکه از کتب (خرد ضابطا) و یاد
تعلیمگاه عسکری میعاد معین تعلیم و تربیه خود را کمال نموده باشد
در یک امتحان معینه در اردو خدمت نموده تجربه کار گردیده باشد

میچکس بدون این شرط دفعه بیا منصب داری برآمده خوانند

(۱۹۶): — منصبداران از قدم، فعالیت، و اهلیت، و اقتدار فریب

از جمله دو نفر منصوبه که این شرط اخیر را بکیا حاضر بوده باشند
در موضع ترفع هر یک از آنها صاحب قسم است یعنی مدت دراز
کرده و اکثر مستحق شمرده میشود، اختیار خانان فی و بزرگانگی

این قاعده اساسیه را بر هم زده نمیتوانند.

(19v). — منصب داران افغانی در صورتیکه مرکب یک جسم شغونایه

سرورِ قزلباش ... اور بھی کہے

تا وقتی که از طرف یک (دیوان حرب) محکوم نشوند کسی آنها را
طرز کرده نمیتواند حکم طرد فقط بعد از منظوری علن حضرت
پادشاهی مرعی الاجراد است میشود.

(۱۹۸) — منصبداران هیچ صورت و وسیله از خدمت بر طرف کرده
نمیشوند منصبدارانیکه از سبب لغو شدن قطعه نانیکه بدان
مسنوبند فالتو بمانند همان تخواهیکه بر تبه نشان فالتو است
کامل میگیرند.

(۱۹۹) — منصبدارانیکه دست نشان از کار کشیده شده در تحت
محاکمه گرفتار گردیده باشند تا زمانیکه محاکمه نشان دوام میورزد
نصف تخواه نشان داده میشود.

(۲۰۰) — منصبدارانیکه از باعث استعالات بیجای خود در تحت محاکمه
گرفتار گردیده باشند تا زمانیکه محاکمه نشان دوام میورزد
تنها باندازه کفایت یک سپاهی خوراک بر ایشان داده
میشود و از تخواه بقدر یک تبه هم دستگیری نشان نمی نماید
لاکن بجزدیکه بر است انیکوز منصبداران که در دو قاعده فوق

ذکر شده بالحاکه ظاهر و ثابت گشت کا ملا تتخوا اے خود
شانرا از همان وقتیکه گرفته اند میگیرند.

(۲۰۱) — منصبدارانیکه مدت معینه نظامیه را ادا نموده و یا بدرجه ضعیف
و بیمار شوند که بایفا خدمت مقتدر نباشند متحق تتخواه مستمری
میگردند.

(۲۰۲) — منصبدارانیکه خواه در اثنا می خدمت بودند شان اردو
و خواه بعد مستمری وفات بیابند موافق نظامنامه مستمری
عسکری بیمه حال نیازماندگان شان (تتخواه عالمه)
مقرر و تخصیص میشود.

(۲۰۳) — صورت تدارک و ترفیع منصبداران بصورت تشکیل خزینہ
مستمری عسکری و مستمری دادن و تتخواه عالمه بموجب
نظامنامه مخصوص آن اجرا گردد.

باب دوم قوه عدلیه و قضائیه قوه لایحه مقدمه

(۲۰۴) — قوه عدلیه افغانستان بیست عمومی محکمه های عدلیه افغانستان

وجود می آورد.

(۲۰۵) — در افغانستان محکمه مستقل از هر گونه مداخلت و تجاوز مسئولان دیگر محکمه

اقتدار و سرپرست خود را به بیجا استعمال نموده در فیصله داد و فلسفه کثرت
محکمه مداخلت و زرنده در مقام و امور دیگر با متعاقب استوجب زحمت
میگردند

(۲۰۶) — دعاوی و قضای خارج در داخل افغانستان مطابق نظام موضوع در

در محاکم عدلیه و دیگر ادارات دولت افغانستان حل و فصل میشود و برای
تبعه خارج نسبت تبعه دولت علیه افغانستان هیچ مراعات حقوق داده نمیشود

(۲۰۷) — در محکمه های افغانستان محاکمات علانیه اجرا میشود.

هموطنان یا مدعی و یا مدعی علیه برائے مرفعه حقوق خود در صورت
رضای خصم و یا عندر شرع بکسر فتن و کیلها
دعوی اختیار دارد .

(۲۰۸) - محکمه بای افغانستان بنام محکمه ایتراشیه
و مرفعه بدو قسم میشود علاوه بر آن محکمه باصلاحیه
تیر موجود هستند

تکلیف است
۱۰۰۰ - ۱۰۰۰
۱۰۰۰ - ۱۰۰۰

فصل اول

(محاکم اصلاحیه)

- (۲۰۹) - در مرکز سلطنت و در مرکز مایه ولایات و حکومتها علی
و حکومتها کلان دیگر حکومتها یک محکم اصلاحیه میل گردید
رؤسا و اعضا این محکم با از شغایح که هر مرتبه اعتماد عامه را دارا
انتخاب میشوند رئیس محکم اصلاحیه یالت کابل و ولایات و حکومتها علی
و حکومتها کلان از طرف قالی کابل و نام حکومتها و حکومتها علی و حکومتها
کلان انتخاب گردیده و بعد از تدقیق وزیر عالی به منظور حضور و شامقرر
(۲۱۰) - در محکم اصلاحیه یالت کابل یک رئیس چهار نفر اعضا
و یک نفر سرکاتب مل میباشند و بدو ولایات یک یک
رئیس دو دو نفر اعضا و یک یک سرکاتب اعضا محکم میباشند
محکم مایه اصلاحیه کافه اختلافات حقوقیه و تجاریه را که
در حضورشان می آیند برضای طرفین فیصله مینمایند
بعد از امضا و تصدیق محاکم اصلاحیه بدو محکم اعوانشان

شنیدہ نہیں شود۔

(۲۱۱)۔ مراجعت دعاوی حقوقیہ و تجارتیہ اولاً بحکمہ اصلاً

حقیقی است۔

(۲۱۲)۔ محاکم صلاحیہ دعویاں دعوی داران نے را کہ بالثبوت

روزمرہ مراجعت میکنند شنیدہ و در میان ایشان

بصلاحہ میپردازند اگر صلی فیصلہ ممکن نباشد محکمہ ہائے

اصلاحیہ دعاوی دعوی دارانرا بمحاکم ابتدائیتہ

میفرستند۔

فصل در

(محکمات ابتدائیه)

(۲۱۳) - در مرکز ایالات حکومتها یک محکمات ابتدائیه موجود است.

(۲۱۴) - بمحکمات ابتدائیه همه دعاوی حقوقیه و جزائیه فیصله شود محاکم

ابتدائیه دعاوی حقوق و تجاریه را از کمره و پیه تاسه صدر و پیه

بلاخره مرافعه محکوم بصورت قطعی فیصله میکنند این محکمه ها

دعاوی حقوقیه و تجاریه را که اضافه از سه صدر و پیه باشد

و همه دعاوی اقسام جزائیه را نیز فیصله میدهند فیصله های

محاکم ابتدائیه باستثنای فیصله های اعلا و حکم ضرب

و تشبیه بصورت فوری در محض اجرا گذارند مشغولند اگر محکوم علیه برخلاف آن

اعتراض داشته باشد با عیال محکمه با مرافعه مرافعه فیصله با عیال محکمه

و با وجودیکه محکوم علیه اعتراض نکند همه حال محکمه مرافعه تقدیم میشوند

حاکم و تشبیه اگر محکومین آن مرافعه نخواهند تا (۱۵) روز تعطیل

میشود تا بمحاکم مرافعه مراجعت کرد طلب مرافعه نمایند در صورت

هرگاه فرار شدن آنها ملحوظ باشد الی نتیجه مرافعه در قید حاضر
و یا تحت نظارت بودن نشان شرط است.

مکملین ضرب تشهیر که در مدت (۱۵) روز تعطیل مرافعه،
طلب مرافعه نکنند و حکم جزا در باره نشان اجرا شود و بدست
و (۱۵) روز باقی موعده مرافعه تیر مرافعه میخوانند.

(۲۱۵) - در محکمه با ابتدای دعای را که در صورت ثبوت مجرم محکوم به اعلا
گردن فیصله بنمایند اگر مجرم مذکور ثابت نگردد و مدعی اعتراض
نداشته باشد فیصله آن در موقع اجرا گذارنده شسته میشود و در صورت
بیمه تا فیصله مذکور با محکوم علیه محکمه مرافعه تقدیم میشود اگر محکوم علیه اعتراض
مقبول داشته باشد اعتراضات آنرا با فیصله و مسائل تشریحیه
تطبیق داده هرگاه رویت شهود و مدعی را لازم باشد
مدعی و شهود تیر بجهت مرافعه احضار میشوند و از آنجا تا فیصله
آن بعد تصدیق محکمه مرافعه بهیئت عالی نیز تقدیم میگردد.

(۲۱۶) - در همه محکمه با ابتدای یک قاضی و دو درو قهر مفتی موجود میباشد
کاتب محکمه در وقت نبودن یکی از مفتی بالبعوض او کار میکند.

فصل دوم

(محکمہ مرافعہ)

(۲۱۷)۔ محکمہ مرافعہ در مرکز ایالت کابل ولایات و حکومتها اعلیٰ حکومتها
کلان موجود اند و این محکمہ بدعواهای حقوقیه و تجاریه و جزائیه
مطابق قواعد اتیه فیصله میدهد.

(۲۱۸)۔ محکمہ مرافعہ فیصله نمائے راکه خواه براد عا و حقوقیه و تجاریه و خوا
بر اد عاوی جزائیه از محکمہ یا ابتائیه مطابق قاعده (۲۱۴)
وارد گردیده باشند یا محکوم علیه و یا یکی از طرفین آن فیصله
راضی نباشند دوباره ملاحظه و تحقیق نمایند و در صورت تصدق
بهمثال در معضاجرا گذشتہ میشوند.

(۲۱۹)۔ فیصله محکمہ یا ابتائیه که بمحکمہ مرافعہ ملاحظه نموند اگر در محکمہ
مرافعہ برخلاف فیصله محکمہ یا ابتائیه حکم کنند در طرفین آن
راضی باشند در موقع اجرا گذشتہ میشود و هرگاه یکی از طرفین آن
اعتراض داشته باشند لی (۱۵) روز بمحکمہ مرافعہ

یا قوامندانی کو توالی و یا بجگو متی عرض سند عا تمیز نمایند
 بحضور هیئت عالیہ تمیزیہ دعوی ای شان تمیز میشود و الا تا
 نیکوخواهش تمیز نکنند حکم محکمہ مرافعه در باره محکوم علیہ
 اجرا میگردد و بعد از اجرا حکم تا کمال مواعید نیز
 حق تمیز را دارد تنها اگر حکم متعلق بجزای جس دوم
 و یا اعدام باشد با وجودیکه محکوم علیہ اعتراض نکند
 بهمه حال در پیش روی هیئت عالیہ تمیزیہ حکم باید تائید
 گردد و اگر بعد از تائید از طرف هیئت عالیہ تمیزیہ ^{فوق}
 بشریعت و نظام دیده شود از طرف وزیر عدلیہ
 برای منظوری بحضور مبارک شانانہ عرض میشود.
 (۲۲۰): در محاکم مرافعه یک یک قاضی و دو دو نفر مفتی
 و کاتب موجود میباشند.

*

*

*

*

*

*

فصل اول

(هیئت عالی تمیزیه)

- (۲۲۱) - هیئت عالی تمیزیه تحت ریاست رئیس هیئت مقرر میشود
- (۲۲۲) - هیئت عالی تمیزیه از یک نفر رئیس و چهار نفر اعضا مرکب است.
- (۲۲۳) - فیصله های دعاوی حقوقیه و تجاریه و جزائیه از محکمه های مرافعه وارد گردد و هیئت عالی تمیزیه اجتماع نموده تمیزیه نمایند
- (۲۲۴) - فیصله های که از هیئت عالی تمیزیه صادر گردد بدست نشانی حکام اعدام و حبس و احم که وزیر عدلیه مینویسد و می حضور بهما تقدیم میدهند دیگر همه فیصله های بموجب حکم هیئت تمیزیه در معرض اجرا گذاشته میشوند.
- (۲۲۵) - بریک از محکمه های اصلاحیه و محکمه های ابتدائیه و مرافعه و (هیئت عالی تمیزیه) و وظیفه های شان را مطابق نظامنامه های مخصوص خود اجرا میدارند.
- (۲۲۶) - محکمه های شرعیه در امور جزائیه موافق منظمنامه

جزای عمومی که بر طبق احکام منیفه شرع شریف تنظیم
گردیده جزای مقرر نماینده و در امور حقوقیه و تحباریه موا
بجمله شریفه (تمسک لقضاء الامانیه) که احکام آن خلاصه
احکام منیفه شرعی است اجزای فیصله میکنند.

*

*

*

*

*

*

قوة الضابطین

(۲۲۷) :- قوة ضابطه بنام پولیس و کوتوالی بدو قسم منقسم میشود :-

وظائف پولیس بقرار ذیل است :-

اول :- در داخل شهر حفظ امنیت عمومی و تطبیق نظام بلدیہ

دوم :- در داخل شهر گرفتار کردن مجرمین و اجرای تحقیقات

ابتدائیہ در باره آنها کوتوالی در داخل شهر با

خذ الزوم قوة الشرطة پولیس میا شود و در خارج

شهر با وظائف پولیس را عیناً ایفا نمایند .

(۲۲۸) :- وظائف ریاست کوتوالی بقرار ذیل است :-

اول :- تدارک سپاهیان و منصبداران کوتوالی

دوم :- تدارک لوازمات نفری کوتوالی و توسیع معلوماتشان

(۲۲۹) :- در ولایات و حکومتیهای اعلی و حکومتیهای کلا

تظریات امنیت شان بقدر لزوم قطعات کوتوالی مقرر میباشند

(۲۳۰) :- قطعات کوتوالی بقدر لزوم حکومت و علاقه تقسیم میشوند

(۲۳۱)۔ فرماندہانہاے قلعہ ہائے کوئٹہ الی مرکز ولایات و حکومتی

ہائے اعلیٰ آمرشکیلات پولیس کوئٹہ الی ہما نجا میاں ^{شد}

آمرنگور از محافظت امنیت داخلی ہما ن ولایت و یا

حکومتی و یا علاقہ مسئول بہت، در مرکز ہائے علاقہ ہما

تہا ضابطہ کوئٹہ باخورد ضابطہ موجود ہا شد۔

(۲۳۲)۔ در کابل جداگانہ یک امور پولیس بقدر ضرورت و کفایت

منصبداران سپاہیان آن میا باشند۔

(۲۳۳)۔ وظائف اموریت پولیس بقدر ذیل بہت :-

اول :- تدارک سپاہیان پولیس و توسیع معلومات شان۔

دوم :- ضبط احوالات دقیق و قید حقیقت شہا منضم و شہبہ ک محلی ^{واجبی}

سوم :- تشکیل خدمت اخباریہ داخلیہ و ملک۔

(۲۳۴)۔ صورت تزیین پولیس کوئٹہ الی و صورت ایفا وظائف ہما ^{این}

ہر دو درجہ ہما بہت اختیار شان بموجب نظامنامہ ^{صنف} مخصوص آن ہما گرد۔

(۲۳۵)۔ برآمدہ امور بلدیہ در ولایات یک یک امور بلدیہ میا ^{شد}

کہ مطابق نظامنامہ جداگانہ ایفا وظائف مینمایند

خاتمه

(صورتخاباتاً اعضا منتخبہ مجالس مشاورہ)

(مشورے دولت)

(۲۳۶)۔ اعضا منتخبہ مجالس مشاورہ علاقہ داریہا از قرار ذیل انتخاب ہونگے۔
 در ہر علاقہ مربوط حکومتیہا کلان و حکومتیہا درجہ اول و دوم و سوم
 اہالی ہمان علاقہ در کجی اجتماع نموده از حلقہ کسانیکہ بار دولت
 یکقسم دارہ دانی میدانند و با اہمیت و صلاح آریستہ و مالک خصلت
 حمید و صاحب اطلاق پسندیدہ بودہ در ایام ماموریت شان
 بنزد اہالی متہم و بدولت باقیات دہ نباشند چہا نفر از بین
 خود شان انتخاب نمایند این چہا نفر از میان خود ہا بموجب
 اتفاق آرا می شایکھ را بنمایند کی خود انتخاب میدانند
 باقی سہ نفر یکہ در ہر علاقہ ماندہ اعضاے منتخبہ مجلس
 مشورہ ہمان علاقہ داری میشوند و علاقہ داریہا یکہ
 بلا واسطہ حکومتیہا را سائبولایت و یا حکومتیہاے

اعلیٰ مربوط هستند. بقدر تفصیلات فوق چهار چهار نفر از
خود را انتخاب نموده و آنها یک نفر را با توافق آراء از میان
بر آید نمایند که مجلس کرد ولایت و یا حکومتی اعلام مربوط خود میسر
باقی نفرهای ایشان در آن علاقه داریهاست مذکور را تشکیل میدهند.
(۲۳۷) :- اعضا مجامع مشوره حکومتها از قرار ذیل انتخاب میگرددند :-

حکومتها یکمیچ علاقه داری مربوط آنها نباشد، و یا تنها
یک علاقه داری داشته باشند چهار چهار نفر انتخاب نموده این چهار
از بین خود یک نفر را نمایندگی منتخب کرده حکومتی کلان یا نائب
و حکومتی علی که را سادگان مربوط اند میفرستند و سه نفر آن
با یک نفر علاقه مربوط است (اگر داشته باشد) اعضا منتخب مجلس مشوره
همان حکومت میشوند و از مرکز دیگر حکومتها یکمیچ علاقه داری
متعدد دارند و نفر انتخاب نموده با نفری که از علاقه داریها
مربوط حکومتشان که بر حسب (۲۳۶) می آیند
یک نفر را نمایندگی خود با حکومتی کلان یا نائب حکومتی
و حکومتی علی که به واسطه آنان ارتباط دارند میفرستند

و باقی نفری اعضا منتخبہ مجلس مشورہ ہمان حکومتی میشوند۔
 (۲۳۸)۔ اعضا منتخبہ مجلس مشورہ حکومتیہا کلان بقرار ذیل انتخاب میشوند۔
 اعضا منتخبہ مجلس مشورہ ہر حکومتی یک یک نفر را از میان خود
 شان باتفاق آرا می خود ما انتخاب نموده بمرکز حکومتی
 کلان مربوط خود میفرستند و از خود مرکز حکومتیہا کلان
 نیز یک یک نفر مطابق بیانات قاعدہ (۲۳۶) و
 انتخاب نموده ہمہ شان از بین خود ما دو نفر را بر نمایند
 خود شان بمرکز نائب حکومتی و یا حکومتی اعلام مربوط خود میفرستند
 و باقی نفری اعضا منتخبہ مجلس مشورہ حکومتیہا
 کلان گفته میشوند۔

(۲۳۹)۔ اعضا مجالس مشورہ نائب حکومتیہا و حکومتیہا علی
 بقہ صیل ذیل منتخب میگرددند۔

ہر قدر کلان تران موجودہ کہ در مرکز ایالت و حکومتی اعلی
 هستند ہر کدام شان ابالی کوچہ پوگنڈر یا نیکہ بایشان
 متعلق است در مسجد بزرگ ہمان کوچہ جمع آوری نموده با

میگویند که از جمله خودشان کسانی که بدولت واردات نمیدهند
 چنان میفرمایند که با اقلیت و صلاح آرسته و مالک خاص ایل حمیدیه
 و صاحب اخلاق پسندیده بوده به شرف دانی متهم و به نرد دولت
 باقیات ده نباشند میفرمایند که انتخاب نمایانند و همین نفری منتخبین
 کلاستران آیند ه شان میباشند باز همه این کلاستران یکی اجتماع نمود
 از میان خود ما در ولایت کابل چهار نفر و بدگیر ولایات
 و حکومتها را اعلی دود و نفر انتخاب نموده آنها با شش
 از حکومتها را کلاستران و حکومتی ما و علاقه داریها اینکه
 را سابل ولایت ما و حکومتی ما اعلی مربوط اند یک اجتماع
 نموده بقرار تفصیل ماده (۲۴۰) نفری بر اعضاء
 مجلس را دولت میفرستند و باقی نفری شان اعضاء مجلس
 مشوره ولایت و حکومتی اعلی را تشکیل میدهند
 (۲۴۰) - اعضاء منتخبه مجلس را دولت از قرار ذیل تشکیل میباید -
 اعضاء منتخبه هر ولایت و حکومتی اعلی از میان خودشان بقرار
 اتی باتفاق را نفری انتخاب نموده بشورا دولت میفرستند

تمام جان

تشکیلات را

و هیئت ان هیئت مجموعی اعضا منتخبه شور و دولت تشکیل میزند.

دولت کابل (۵) نفر

= قندهار (۴) =

= هرات (۴) =

= ترکستان (۳) =

= قطغن بختان (۲) =

= سمت شرق (۳) =

= خجندی (۲) =

= بلخ (۱) =

= فراه (۱) =

(۲۴۱) - اعضا منتخبه مجلسها مشوره و شور و دولت بعد از هر سه سال

تجدید میشوند، و بعد از شش سال انتخابات جدید عریضیابد.

(۲۴۲) - احکام مواد نظامنامه تشکیل اساسیه سابقه و تعمیل آن بعد از

تاریخ نشر این نظامنامه متروک و منسوخ است.

(۲۴۳) - با اجرا احکام این نظامنامه وزیر و دولت تا امور مسئول میباشد.

ادخال این نظامنامه را در زمره نظامات دولت تصمیم و تعمیل احکام

موادش را اراده میکنیم.

۱۰۰۰

ماده ۱۰۰۰

ماده ۱۰۰۰

۱۰۰۰

ضمائم اساسی تشکیلات اساسی افغانستان

(فصل اول باب اول)

- ۱: — ماورین شعبات نفوس و پسته و تفکرات و تلیفون و معانی و سرکاتبان و کاتبان مرکز وزارت از طرف انجمن انتخاب ماورین داخله انتخاب از حضور وزیر داخله منظور میشوند.
- ۲: — سرکاتبان و کاتبان باقی ماورین شعبات مذکور از طرف مجالس مشوره نائب الحکومه گهبا و حکومتها اعلی انتخاب میشوند تنها اوراق انتخابشان بغير ضل استحصالی منظور می و زیر داخله بوزارت عمومی الیه فرستاده میشود.
- ۳: — در ماده (۲۸) حکام درجه دوم سهواً طبع شده انتخاب حکام درجه دوم مطابق ماده (۲۸) نظامنامه مذکور اجرا میشود.

(فصل سوم باب اول)

- ۴: — هیئت تحقیق که در ماده (۱۶۵) نظامنامه تشکیلات اساسی ذکر شده تحقیقات ابتدائی را موافق با حکام مخصوص نظامنامه

(نظامنامه تشکیلات اساسی افغانستان)

اصول محاکمات جزائیه که راجع بوظایف مستطقیین اجرائیه

۵. — حالیکه رئیس محکمہ در تحقیقات مذکور نقصان بیندیشد

تحقیقا صورت مسئله را پس میکشد تا اکمال پذیرد.

۶. — اوراق تحقیقیه مورین از طرف مهیت های سابق الذکر

شده مرتب در مرکز بوکیل اثبات جرم که از طرف وزارت

معین میشود، و در ولایات به وکیل اثبات جرم که از طرف

نائب الحکومه یا حاکم اعلی یا کلان تعیین گردد سپرده میشود.

۷. — حکمها نیکه از محکمہ های امورین داده میشوند یا انقضای

مدت بامی اعتراض مرافعه و تمیز و یا بصدور حکم بنا بر اعتراض

و مرافعت و تمیز کسب قطعیت نموده اجرا میشوند.

۸. — در ولایات برخلاف ماده (۱۷۲) وکیل اثبات جرم از طرف

نائب الحکومه یا حاکم اعلی و کلان تعیین گردیده و حکومیهها

وکیل مذکور از طرف حاکم محلی مقرر میگردد.

۹. — منازعات و مناقشاتیکه در اثنا ی وظیفه در میان امورین

و رعایا پیدا شود مرجع محاکمه شان مجالس مشوره و شورای

دولت میباشد فقط مرجع فیصله جرایم که با امورین خارج و طلبه
 بوده مرکب آن شوند محاکم عدلیه است
 ۱۰: — چنینکه محاکمه یکی از وزرا بدیوان عالی لزوم دیده شود و کلی
 اثبات جرم از حضور طو کانه مقرر میگردد
 ۱۱: — محاکمه سپاهیان صاحب منصبان کو تو الی و پولیس بر خلاف ماده
 (۱) نظامنامه جرایم کمر می مطابق فصل سوم بابل دول
 تشکیلات اساسیه بحاکم با امورین فیصله میشود
 مورخه (۲۸) حوت - ۱۳۰۲

در حال غیاب رئیس هیئت عالیّه تمیزیّه عدلیه عضو اول هیئت
 با افعای عامه و طائف رئیس مؤکل و مؤطف بوده بچنان عضو اول
 هیئت موصوف در مجلس انتخاب با امورین عدلیه تشریفات
 داشته بزمه اعضود انمی مجلس معدود و محبوب میباشد
 مورخه (۲۴) سرطان - ۱۳۰۳

در مجالس مشاوره نایب الحکومه گهبا و حکومتی با اعلیٰ و حکومتی با
کلان قاضی محکمه مرافعه و در باقی حکومتیها قاضی محکمه ابتدائی
همان محل در جمله اعضا طبیعیه مجالس کو ر شامل میباشند.

مورخه (۵) برج سنبله - ۱۳۰۳

- (۱) — محاکمه و فیصله دعاوی جزائیه تعزیریّه در محاکم عدلیّه و محاکم نامور
و قوماندها کو توالی و حکام محلی و علاقه داریها عاید است
و تعیین درجات جزا نظر بفعل و فاعل و وقت و محل وقوع
از طرف مهیت مائیکه کالتا از طرف پادشاه برای شان
اقتیارات داده شده و در مواد آتیّه توضیح گره دیده گرده میشود.
- (۲) — مهیت محاکم نامورین عبارت است از محاکم ثلاثه شوراد و
و مجالس مشوره ولایات و حکومتیها و انجمن انتخاب شور داریها.
- (۳) — رویت و محاکمه جرائمیکه در فصل اول باب اول نظامنامه
جرائمی توضیح شده است راجع بمحاکم ابتدائیه عدلیّه رویت
و محاکمه جرائمیکه در فصل ثانی باب اول نظامنامه موصوف

معین شده است متعلق بمجالس مشاوره ولایات و محاکمه
ابتدائیه شورای دولتی و محاکمه جرائمیکه در فصل
اول بابت فی نظامنامه مذکور نشان داده شده است
راجع بحکام محلی و قوانینهای کوهالی است علاقه دارا
نیز تمام جرائمی را که در فصل اول باب ثانی در حقه الف
و ب نظامنامه موصوف نشان داده شده است
در مجلس مشوره علاقه دار می خود فیصله نمایند.

رویت و محاکمه جرائمیکه در فصل ثانی باب ثانی نظامنامه
موصوف مندرج است درباره امورین مرکزیه وزارت
راجع بانجمن انتخاب امورین ولایات عاید بمجالس مشوره
حکومات محلیه میباشد.

جرائمیکه در فصل ثانی باب اول و فصل ثانی باب ثانی نظامنامه
جرا ذکر شده اگر از اینچنان امورینیکه رأسا باراده سینه
نصب شده اند صادر گردد عموما بحکم ابتدائیه شورای
دولت فیصله میشود.

۴: — تعیین درجات جزای مجریین که محاکمه و فیصله و عادی شدن
به محاکم ابتدائیه و مرافعه عدلیه راجع میباشد به مجالس مشوره
مجلسی کرده میشود بیست مجلس تعیین جزا که در مجالس مشاوره
مجلسی تشکیل مییابد عبارت است از اعضای طبیعیه و
که اعضای منجه تمام و از اعضای طبیعیه در ولایات
و حکومت اعلی خود نائب حکومت یا حاکم اعلی و قاضی ابتدائیه
در فیصله نامی ابتدائی و قاضی مرافعه در فیصله نامی مرافعه و علاو
قوماندهان کوتوالی و مدیر معارف مجلسی و علی بنادر حکومت
کلان و حکومتها حاکم و قاضی و غیره معارف اگر باشند
و قوماندهان کوتوالی همان محل شامل خواهند بود.
این بیست با تنها از روی فیصله نامی محاکم عدلیه تعیین
مجازات میکنند و برای معلومات از کتاب فعل فیصله یا تحقیقات
ابتدائیه را ملاحظه کنند که بیست مجلس مشوره در فیصله محاکم ابتدائیه
کدام تناقض بیست مرافعه بدیند و در مرافعه تعیین خواهد شد
۵: — مجازات مجریین که فیصله و عادی شدن بجهت ابتدائیه شورای

دولت و انجمن انتخاب نامورین وزارت و مجالس مشوره
 حکومتی بای محلیه و مجلس مشوره علاقه داریها عا^{ند} است
 از طرف مهیت مجالس مذکور مجازات مجربین که فیصله
 آن بخود حکام محلی و قومانندان بای کو توالی راجع است
 از طرف خود آنها که وکالتا از طرف پادشاه برای شای
 اختیارات داده شده تعیین کرده میشود تنها علاقه داران
 مجازات حصه الف فصل اول باب ثانی را باستیدان ^{دست} بالا
 خود اجماعی کنند و در مجلس علاقه داری با فیصله بای حقوق ^{العباد}
 اگر از جمله اعضای مجلس یک نفر عالم باشد تنها اعضای مجلس
 والا یک نفر عالم محلی تیر شامل میشود و همچنان در اداره قوا^م
 بای کو توالی بفیصله حقوق العباد اگر خود قومانندانها علمیت
 قضا نداشته باشد یک نفر عالم شامل باشد .

۶ : — در تعزیرات حقوق است اگر اثبات آن بجز یک شخص علی دال
 و یا دو نفر مستور الحال و یا بطریق بی^شه و یا حلف و یا گول باشد
 اجرا و در محاکم عدلیه کرده شود اگر اثبات و بطریق تنها قوا^م

باشد اجرائی آنرا خود او لی الامر بحسب علم خود و یا نائب او که
مقتدا ولی الامر باشد بدون قتل کرده میتواند پس همان
قرائن و امارات را تقدیم مجلس مشوره محلی نمایند که اگر
مجلس مشوره محلی امضا کردند و بهمین قرائن و امارات منظور
متهمم باشند مجالس تعیین جزای همان آرای مجلس مشوره
مظهور نیست بموجب آن اعطای حکم کنند.

۷: — مجرمین که در حقوق العباد و حقوق الله مشترکاً متهمم باشند اگر قاضی
حصه حقوق العباد را از روی اثبات شرعی فیصله کرده در
تغییرات حقوق الله از روی قرائن و امارات قانع نشود
حصه حقوق الله آن در مجلس مشوره محلی فیصله گردیده بر وفق
ماده (۶) اجرا میشود.

۸: — مرافعه فیصله فقراتیکه در مجالس مشوره از روی امارات و قرائن
فیصله میشود مجالس مشاوریه نائب الحکومگیها و حکومتی با اعلی و
حکومگیها یکسان است و تمیز آن بوزارت عدلیه در مجلس تمیز
نمایی کرده میشود فقرات مذکور بسلسله که دیگر فیصله با عدلیه

در حکم الله است و صحت قرائن